

vuotta lyhemmäksi takaisinmaksuajaksi“ kohdalle Kallion uutta kansakoulutaltoa varten 310,000 markkaa.

Taksoitus.

Pääloukkaan XII, Taksoitus, merkittiin kunnan verovelvollisilta jäseniltä taksoittamalla otettavaksi määräksi 3,905,616 markkaa 68 penniä.

Valaistuslaitoksen 1910 vuoden meno- ja tulosaikio.

Kaupungin yleisen rahasäännön yhteydessä vahvisti ¹⁾ kaupunginvaltuusto kaupungin kaasulaitokselle erityisen, 1,737,540 markkaan päättyvän rahasäännön. Siinä oli menopuolella: hallinto 78,170 markkaa, konttori- ja myymälähuoneistojen vuokria 30,000 markkaa, kaasunvalmistuskustannuksia 522,150 markkaa, kustannuksia sivutuotteista 28,000 markkaa, katuvalaistuksesta 67,000 markkaa ja yksityisestä kaasunkäytöstä 36,000 markkaa, korjaus ja kunnossapito 19,500 markkaa, korkoja ja vakuutusmaksuja 28,000 markkaa, lainavaroilla teetettäviä uutistöitä 500,000 markkaa sekä voittoa 428,720 markkaa. Viimeksi mainitut voittovarot käytettäisiin seuraavasti: kaasulaitoksen pääputkiverkon laajentamiseen 66,300 markkaa, uusien lyhtyjen asettamiseen 15,000 markkaa, talojohtoihin ja kalustoon 52,000 markkaa sekä vuotuismaksuihin 101,700 markkaa, joten säästöksi jäisi 193,720 markkaa. — Tulopuolella oli: katuvalaistus 147,040 markkaa, yksityiskulutus 743,500 markkaa, sivutuotteet 347,000 markkaa ja lainavarat 500,000 markkaa.

Sähkölaitoksen 1910 vuoden meno- ja tulosaikio.

Samaten vahvisti ²⁾ kaupunginvaltuusto erityisen, 1,480,000 markkaan päättyvän rahasäännön kaupungin sähkölaitokselle. Menopuolella oli: hallinto 53,500 markkaa, käyttökustannukset 140,000 markkaa, jakelu 65,000 markkaa, sekalaiset menot 38,000 markkaa, lainavaroilla teetettävät uutistöt 950,000 markkaa ja voitto 233,500 markkaa, josta voitosta 100,000 markkaa maksettaisiin sähkötekniikko Otto A. Blomqvistille ³⁾. — Tulopuolella oli: myydystä virrasta 477,500 markkaa, vuokria 125,000 markkaa, johtotöistä y. m. 27,500 markkaa ja lainavaroja laajennustöihin 950,000 markkaa.

C. Muut asiat.

Ratkaisemattomat asiat.

Kaupunginvaltuuston diariin kirjoitettujen, joulukuun 31 päivänä 1908 ratkaisematta olevain asiain luettelon ⁴⁾ päätti ⁵⁾ valtuusto panna asiakirjoihin.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p., 1 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p., 1 §. — ³⁾ Ks. tätä kert., siv. 84—86. — ⁴⁾ Valt. pain. asiak. n:o 1. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 30 §.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan toukokuun 23 päivänä 1905 oli asettanut ¹⁾ valiokunnan uudistamaan kaupungin voimassa olevaa rakennusjärjestystä, tiedusteli valiokunta kirjelmässä huhtikuun 5 päivältä, tulisiko valiokunnan, koska K. Senaatti oli heinäkuun 30 päivänä 1908 asettanut komitean laatimaan ehdotusta maamme kaupunkien uudeksi yleiseksi rakennusjärjestykseksi, käydä valtuuston antamaa tehtävää täyttämään, ennenkuin mainittu komitea oli suorittanut työnsä.

Kysymys kaupungin rakennusjärjestysten uudistamisesta.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ vapauttaa valiokunnan valtuuston sille antamasta tehtävästä.

Maistraatin kirjelmässä syyskuun 26 päivältä kaupunginvaltuustolle tehdyn esityksen johdosta, että valittaisiin henkilöitä yksissä neuvoin maistraatin kanssa tarkastamaan kaupungin voimassa olevia rakennusjärjestyksiä, valitsi ³⁾ valtuusto mainittuun tehtävään kauppias J. Tallbergin, lääketieteen tohtori W. Zilliacuksen ja rakennustentarkastaja M. Gripenbergin.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan maaliskuun 24 päivänä 1908 oli antanut erään valiokunnan toimeksi ⁴⁾ laatia ehdotuksen huvilatonteiksi tarkoitettujen XIII, XIV ja XV kaupunginosan korttelien rakennusjärjestykseksi, antoi ⁵⁾ valiokunta seuraavan ehdotuksen:

Erinäisille XIII, XIV ja XV kaupunginosan huvilatonteille vahvistettu rakennusjärjestys.

Rakennusjärjestys erinäisille Helsingin kaupungin XIII, XIV ja XV kaupunginosan huvilatonteille.

Huvilakorttelit n:ot 454—461, 472, 482, 483, 489, 490, 491, 496, 497, 502, 503, 504, 510, 511, 517 ja 518, Nordenskiöldkadun huvilatontit n:ot 36, 38 ja 40 korttelissa n:o 467 sekä Eläintarhan alueeseen rajoittuvat korttelien n:ojen 520—525 huvilatontit XIII, XIV ja XV kaupunginosassa rakennetaan sanottuja kaupunginosia varten vahvistetun asemakaavan ja puheena oleville kaupunginosille maaliskuun 9 päivänä 1908 annetun rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti alempana säädetyin poikkeuksin.

1 §.

Asuinrakennuksen saa sijoittaa ainoastaan siihen osaan tonttia, joka sitä tarkoitusta varten merkitään.

2 §.

Ulkohuonetta ei saa sijoittaa päin katua eikä yleistä paikkaa, ei myöskään rantatontille niin, että se välittömästi antaa merelle päin.

3 §.

Tontin pinta-alasta saa enintään kaksi viidesosaa rakentaa.

¹⁾ Ks. 1905 vuod. kert., siv. I. 147 ja seur. — ²⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 42 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. lokak. 19 p., 1 §. — ⁴⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 3—4. — ⁵⁾ Valt. pain. asiak. n:o 5.

4 §.

Muita kuin siroja ja huvilakaupunkiin soveltuvia rakennuksia alköön puheena oleville tonteille rakennettako. Kadulle taikka yleiselle paikalle näkyvää palomuuria varten on julkisivupiirustus tarpeellinen.

5 §.

Florantien tonteille kortteleihin n:o:ihin 520—525 saa teettää rakennuksia ainoastaan tulenkestävästä aineesta.

6 §.

Tulenkestävästä aineesta teetettyä rakennusta ei saa rakentaa kolmi-kerroksista korkeammaksi. Kellarikerrokseen saa sitä paitsi laittaa pesu- ja leivintuvan. Kerrokseksi luetaan ullakko, siinä tapauksessa että sinne on laitettu lämmitettävä huone. Muusta kuin tulenkestävästä aineesta teetettyjen rakennusten korkeudesta ovat voimassa kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen määräykset.

7 §.

Asuinrakennuksen saa teettää enintään neljätoista (14) metriä korkean, luettuna katonaluskehän räystäsrajaan; missä maa on tontin viereistä katua taikka paikkaa korkeampi, siellä ei räystäsrajaa kuitenkaan saa panna kahdeksaatoista (18) metriä korkeammalle jalkakäytävästä lukien.

8 §.

Lallinen aitaus on metalliaitaus tai kivimuuuri, jonka korkeus ei saa olla yhtä (1) metriä vähempi eikä kahta (2) metriä suurempi.

9 §.

Tontti on oleva varustettu siroilla ja hyvin hoidetuilla istutuksilla. Nämä istutukset on, jos tontinhaltija niskoittelee eikä ota muistutuksesta eikä uhkasakosta ojentuakseen, maistraatin toimesta, mutta tontinhaltijan kustannuksella laitettava ja kunnossapidettävä.

Sittenkun terveydenhoitolautakunta antamassaan lausunnossa oli ilmoittanut, ettei sillä terveydenhoitokannalta ollut ehdotusta vastaan mitään muistuttamista, hyväksyi¹⁾ kaupunginvaltuusto sen kaikin puolin sekä päätti sille hankkia K. Senaatin vahvistuksen.

Sittemmin ilmoitettiin²⁾ maistraatin kirjelmässä heinäkuun 31 päivältä kaupunginvaltuuston tiedoksi, että K. Senaatti oli mainitun kuukauden 13 päivänä valtuuston ehdotuksen mukaisesti vahvistanut puheenalaisten huvilatonttien rakennusjärjestyksen.

Kysymys korttelien n:ot 180, 182, 183 ja 185 rakennusjärjestyksen muuttamisesta.

Kaupunginvaltuustolle antamassaan kirjelmässä³⁾ oli tšekäläinen Familjebyggnadsaktiebolaget niminen yhtiö anonut, että korttelien n:ot 180, 182, 183 ja 185 heinäkuun 24 päivänä 1902 vahvistetun rakennusjärjestyksen 8 §, jossa säädetään, että asuinrakennuksen saa teettää enintään

¹⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 16 p., 30 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 22 §. — ³⁾ Valt. pain. asiak. n:o 26.

kaksikerroksisen sekä sen lisäksi puolet joko kellarikerroksen tai ullakko-kerroksen pinta-alasta sisustaa asuinhuoneiksi, muutettaisiin siihen suuntaan, että edellä mainittuihin kortteleihin tehtyjen rakennusten kellarikerroksen toisen puolenkin saisi, maistraatilta sitä haettua, sisustaa asuinhuoneiksi, jossa tapauksessa tontista maksettaisiin arvion mukainen lisähinta.

Sittenkun sekä maistraatti että rakennustentarkastaja olivat antaneet lausunnon asiasta ja kaupunginvaltuuston asiaa edelleen selvittämään asettama valiokunta ¹⁾, johon kuuluivat herrat Hertzberg, Neovius ja Renvall, oli antanut siitä mietinnön ²⁾, päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto palauttaa asian valiokuntaan, jonka tuli valtuustolle tehdä uusi esitys ehdotuksineen puheenalaisen pykälän muuttamiseksi siihen suuntaan, että asuinrakennuksen saisi tehdä enintään kolmikerroksisen sekä tätä ennen tehdyissä asuinrakennuksissa sisustaa kellari- tai ullakko-kerroksen asuinhuoneiksi, sillä ehdolla että tonteista suoritetaan sellainen lisämaksu, kuin rahatoimikamari asiasta tehdyn hakemuksen johdosta harkitsee kohtuulliseksi määrätä.

Kun kaupunginvaltuuston tietoon oli tullut, että rakennus, jonka piirustukset, mikäli oli ilmoitettu, kuvernööri oli maistraatin puoltosanan nojalla asianmukaisesti vahvistanut, oli tekeillä VI kaupunginosan huvilalueella Tehtaankadun varrella aivan vasten mainittua katua olevaan tontin rajalinjaan, sekä valtuusto havaitsi, että siten oli tuntuvasti poikettu mainitulle huvila-alueelle heinäkuun 15 päivänä 1908 vahvistetun rakennusjärjestyksen 3 §:n säännöksestä, päätti ⁴⁾ valtuusto käskää rahatoimikamarin, sittenkun tarpeellinen selvitys asiasta oli hankittu, asianomaiseen paikkaan tehdä valituksen muistutuksenalaisesta menettelystä sekä, jos aihetta siihen näytti olevan, hankkia asianmukaisen kiellon puheenalaisen rakennusyrityksen jatkamisen estämiseksi.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan marraskuun 17 päivänä 1908 oli maistraattiin lausunnon antamista varten lähettänyt ⁵⁾ kaupungin-
asemakaava-toimikunnan valtuustolle tekemän esityksen, että XIII, XIV ja XV kaupunginosan eräiden katujen ja avonaisten paikkain varrelle tehtävien rakennusten tai rakennusmuutosten julkisivupiirustuksille olisi hankittava kaupunginasemakaava-toimikunnan hyväksyminen sekä maistraatti oli asiasta antanut lausunnon, päätti ⁶⁾ valtuusto velvoittaa raha-

Toimenpide
rakennusjärjes-
tyksen säännök-
sestä poikkeaa-
misen johdosta.

XIII, XIV ja XV
kaupungin-
osasta myytävien
tonttien
kauppakirjoihin
pantavat määrä-
ykset.

¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 35 §, ja lokak. 5 p., 19 §. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 56. — ³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 14 p., 5 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. marrask. 9 p., 6 §. — ⁵⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 80–81. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. helmik. 16 p., 4 §.

toimikamarin puheenalaisista kaupunginosista vastedes myytävään tonttien kauppakirjoihin panemaan määräyksen, että asianomaiset tontinomistajat ovat velvolliset ehdotetussa suhteessa alistamaan laadittavat rakennuspiirustukset kaupunginasemakaava-toimikunnan tai muun kaupunginvaltuuston siihen määräämän viranomaisen tarkastettaviksi sekä hakiessaan mainituille piirustuksille vahvistusta oheenpanemaan sanotun toimikunnan tai viranomaisen lausunnon.

Lausuntoja
tonttien yhteen-
rakentamisesta.

Maistraatin vaadittua lausuntoja tonttien yhteenrakentamista koskevista hakemuksista puolsi kaupunginvaltuusto myöntymistä hakemuksiin, joita olivat tehneet:

rakennusmestari Elias Nestor Lietzén¹⁾ korttelissa n:o 161 oleviin Kauppiaskadun tontteihin n:ot 8 ja 10 nähden;

kauppias Isak Jusslin²⁾ korttelissa n:o 112 oleviin Pursimieskadun tonttiin n:o 2 ja Merimieskadun tonttiin n:o 4 nähden;

kustannuskirjakauppias Konrad Emil Holm³⁾ korttelissa n:o 49 oleviin Kasarminkadun tontteihin n:ot 2 ja 4 nähden;

Maanviljelijäin maitokeskusliike osakeyhtiö⁴⁾ korttelissa n:o 192 omista-
miinsa neljään tonttiin nähden;

talonomistaja Gösta Lindebäck⁵⁾ korttelissa n:o 88 oleviin Yrjön-
kadun tontteihin n:ot 16 ja 17 nähden;

kauppias Uno Staudinger⁶⁾ korttelissa n:o 229 oleviin Speranskien
tontteihin n:ot 1 ja 3 nähden; sekä

Helsingin telefoniyhdistys⁷⁾ korttelissa n:o 52 oleviin Korkeavuoren-
kadun tonttiin n:o 10 ja Kasarminkadun tonttiin n:o 9 nähden.

Sitä vastoin ehdotti valtuusto evättäväksi⁸⁾ Työväenasunto-osakeyhtiö
Kotkan hakemuksen saada yhteenrakentaa korttelissa n:o 377 olevat Fred-
riksperinkadun tontin n:o 60 ja Kotkankadun tontin n:o 14, koska val-
tuuston aikaisemmin tekemä, muun muassa puheenalaisten tonttien raken-
nuttamista koskeva päätös oli tarkoittanut, että niihin saa rakentaa pie-
nenlaisia asuintaloja, mutta ei vuokrakasarmeja.

Tonttien yhdis-
täminen yhdis-
käytävällä.

Lääkärien sairaalaosakeyhtiön hakemukseen saada antamansa piirus-
tuksen mukaisesti yhdistää korttelissa n:o 185 olevat Laivurikadun tontin
n:o 25 ja Huvilakadun tontin n:o 26 tonttien välisen kujan poikki kulkevalla
yhdykäytävällä kaupunginvaltuusto myöntyi⁹⁾.

¹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 5 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. helmik. 16 p., 3 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 1 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 15 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 6 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. marrask. 9 p., 5 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. marrask. 9 p., 8 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 16 p., 3 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 15 p., 32 §.

Maistraatin vaadittua lausuntoja tonttien halkomislupaa tarkoittavista hakemuksista, puolsi kaupunginvaltuusto myöntymistä hakemuksiin, joita olivat tehneet:

Julius Tallberg, osakeyhtiö ¹⁾, korttelissa n:o 175 sijaitsevaan Vladimirinkadun tonttiin n:o 56 nähden;

konsuli Karl Stockmann ²⁾ Itäisen Kaivopuiston tonttiin n:o 8 nähden; sekä

talonomistaja Enok Heinilä y. m. ³⁾ korttelissa n:o 148 sijaitsevaan Vaasankadun tonttiin n:o 8 nähden.

Tehtyjen hakemusten johdosta myönsi kaupunginvaltuusto pitennettyä aikaa seuraavain tonttien rakennuttamiseen:

huhtikuun 1 päivään 1910:

luutnantti V. A. Alkiolle ⁴⁾ korttelissa n:o 183 sijaitsevaan Huvilakadun tonttiin n:o 2 nähden; ja

1910 vuoden loppuun:

talonomistaja Erik Gustafssonille ⁵⁾ korttelissa n:o 378 sijaitsevaan Inkoonkadun tonttiin n:o 7 nähden;

rautasorvari Matti Ollakalle ⁶⁾ korttelissa n:o 380 sijaitseviin Porvoonkadun tontteihin n:ot 24 ja 26 nähden;

pika-ajuri Johan Gustaf Gustafssonille ⁷⁾ Siuntionkadun tonttiin n:o 3 nähden;

mekanikko Richard Magnussonille ⁸⁾ Porvoonkadun tonttiin n:o 35 nähden;

muurari Albin Lähteelle ⁹⁾ Porvoonkadun tonttiin n:o 37 nähden;

Työväen asunto-osakeyhtiö Kotkalle ¹⁰⁾ Fredrikserinkadun tonttiin n:o 60 ja Kotkankadun tonttiin n:o 14 nähden; sekä

muurari Vilho Nyyssöselle ¹¹⁾ Porvoonkadun tonttiin n:o 41 nähden.

Budjettivaliokunnan kiinnitettyä ¹²⁾ kaupunginvaltuuston huomiota siihen, että seuraavia rahatoimikamarin myymiä tontteja, kaupungingeodeetin antaman ilmoituksen mukaan, ei ollut rakennettu sitä varten pannun määräajan kuluessa, vaan että ne edelleen olivat rakentamatta, nimittäin:

Tonttien halkomista koskevia lausuntoja.

Pitennetty tonttien rakennusaika.

Rakentamattomia tontteja koskeva ilmoitus.

¹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 4 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 3 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. lokak. 19 p., 2 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 16 p., 12 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 6 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 21 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 11 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 12 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 13 §. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 14 §. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. lokak. 19 p., 8 §. — ¹²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 59.

Kortt. n:o	Tontti n:o	Katu.	Myyty vuonna:
172	23	Ruoholahdenkatu (tehdastontti) . . .	1888
122	15	Hernesaarenkatu (asuintontti)	1899
"	17	" (")	"
146	14	Laivastokatu (")	1904
149	12	Luotsikatu (")	1904
159	5 & 7	Vyökatu (")	1903 (valtion omistama)
199	1	Myllytie (huvilatontti)	1894
297	2	Sirkuskatu (asuintontti)	1904
281	7	Työpajakatu (tehdastontti)	1901
284	5	Pääskylänkatu (asuintontti)	1904

sekä että vuokralle annetuista tonteista, mikäli oli ilmoitettu, korttelissa n:o 283 sijaitseva Sörnäsän rantatien tontti n:o 6 ja korttelissa n:o 284 sijaitseva Södervikinkadun asuntontti n:o 9 vielä olivat rakentamatta, vaikka ne jo vuonna 1898 oli vuokrattu rakennettaviksi, päätti ¹⁾ valtuusto, tämän asianlaidan ilmoittaen, maistraatilta anoa tämän johdosta tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä.

Rauennut ehdotus leski- ja orpokassan perustamisesta kaupunkien virka- ja palvelusmiehiä varten.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan huhtikuun 14 päivänä 1908 oli kehottanut ²⁾ valiokuntaa, joka oli asetettu valmistelemaan Oulun kaupunginvaltuuston kirjelmässä maaliskuun 2 päivältä 1891 Helsingin kaupunginvaltuustolle tehtyä esitystä maamme kaupunkien virka- ja palvelusmiesten yhteisen leski- ja orpokassan perustamisesta, antamaan lausunnon siitä, mitä mainitun esityksen johdosta olisi valtuuston puolelta tehtävä, antoi valiokunta mietinnön ³⁾ asiasta sekä ehdotti siinä esittämiensä syiden nojalla m. m., että ehdotus mainitunlaisen leski- ja orpokassan perustamisesta ei aiheuttaisi toimenpidettä valtuuston puolelta.

Tämän valiokunnan esityksen valtuusto hyväksyi ⁴⁾, ja oli asian käsittelyn tulos saatettava Oulun kaupunginvaltuuston tiedoksi.

Kunnan virkamiesten kesäloma.

Rahatoimikamarin esityksestä päätti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto periaatteessa lausua, että kunnan virkamiehille olisi, kun se työn tasaista kulkua haittaamatta voi käydä päinsä sekä edellyttäen ettei kaupunginkassaa sen johdosta rasiteta, vuosittain suotava kuukauden kesäloma.

Puutarhalautakunta oikeutettu myöntämään

Puutarhalautakunnan esityksestä päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto oikeuttaa lautakunnan myöntämään alaisilleen virkamiehille enintään kuu-

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p., 1 §. — ²⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 158. — ³⁾ Valt. pain. asiak. n:o 53 vuod. 1908. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 26 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 21 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 36 §.

kauden virkaloman, sillä ehdolla ettei kaupunginkassaa sen johdosta rasiteta.

lomaa virkamiehilleen.

Kansakoulujenjohtokunnan kirjelmässä maaliskuun 12 päivästä asiasta tehdyn esityksen johdosta päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto julistaa johtokunnan oikeutetuksi sekä myöntämään kaupungin palveluksessa olevalle kansakouluntarkastajalle virkavapautta, ei kuitenkaan kuukautta pitemmäksi ajaksi, että myös ratkaisemaan, miten tarkastajanvirkaa on virkavapauden aikana hoidettava.

Kansakoulujenjohtokunta oikeutettu myöntämään virkavapautta kansakouluntarkastajalle.

Sittenkun Helsingin kauppavaltautetut rahatoimikamariin antamasaan kirjelmässä olivat, sen johdosta että kaupungin vaakamestari apulaisineen yleensä ei suorita virkatehtäviä kaupungin pakkahuoneen ulkopuolella ja sentähden kauppiaiden ja liikennöitsijäin on miltei mahdoton saada pakkahuoneessa käyttelemätöntä tavaraa virallisesti punnituksi ja sen painoa asianmukaisesti todistetuksi, mutta tuollainen eräänlaisten tavarain virallinen punnitseminen kuitenkin usein on erittäin tärkeä sekä ostajalle että myyjälle, esittäneet, että kamari ottaisi harkittavakseen, eikö tänne olisi asetettava vaakamestari, jonka velvollisuutena olisi toimittaa tavarain punnitseminen pakkahuoneen ulkopuolella, sekä rahatoimikamari tämän johdosta oli hankkinut liikennekonttorin lausunnon asiasta, ehdotti ²⁾ kamari, joka täysin tunnusti kauppavaltautettujen huomauttaman vaakamestarin tarpeellisuuden, että kaupunginvaltuusto päättäisi tänne asettaa vaakamestarin punnitsemaan ja luettelemaan tavaroita pakkahuoneen ulkopuolella.

Vaakamestarin asettaminen punnitsemaan tavaroita pakkahuoneen ulkopuolella.

Tähän rahatoimikamarin esitykseen valtuusto myöntyi ³⁾.

Kirjelmässä syyskuun 28 päivästä ⁴⁾ teki kunnan työvälistötoimiston johtokunta esiintuomainsa syiden nojalla esityksen toimiston asettamisesta vakinaiselle kannalle, mutta tämän esityksen kaupunginvaltuusto, rahatoimikamarin lausunnossaan puollettua myöntymistä siihen, epäsi ⁵⁾, koska ei katsonut johtokunnan esittäneen riittäviä syitä sellaisen toimenpiteen tueksi.

Evätty esitys kunnan työvälistötoimiston asettamisesta vakinaiselle kannalle.

Tehdystä hakemuksesta myönsi ⁶⁾ kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin notarille, varatuomari Alfred Tuomiselle eron hänen notarinvirastaan syyskuun 1 päivästä lukien.

Virkaero rahatoimikamarin notarille sekä notarinviran jälleentäyttäminen.

Sittemmin lähetti rahatoimikamari kirjelmässä marraskuun 18 päivästä perille erinäiset kamarin avonaiseksi tullutta notarinvirkaa koskevat

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 36 §. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 17. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 20 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiak. n:o 37. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. marrask. 23 p., 12 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 28 §.

hakemukset sekä puolsi virkaan varatuomari Verner Beckeriä, mutta kaupunginvaltuusto, joka ei katsonut Beckerin voivan tulla kysymykseen virkaa jälleen täytettäessä, päätti ¹⁾ palauttaa asian rahatoimikamariin ja kehottaa kamaria ottamaan harkittavaksi, voisiko kamari virkaan ehdottaa jotakin muuta hakijoista vai olisiko se ehkä uudelleen julistettava avo-
naiseksi.

Virkaero liikennekonttorin
vaakamestarille
sekä vaakamestarinviran ja
apulaisvaakamestarintoimen
jälleentäyttäminen.

Tehdystä hakemuksesta myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto kaupungin liikennekonttorin vaakamestarille Odert Roosille eron hänen vaakamestarinvirastaan, heinäkuun 1 päivästä lukien, sekä virkavapautta mainittuun ajankohtaan asti.

Sittenmin valitsi kaupunginvaltuusto liikennekonttorin vaakamestariksi ³⁾ apulaisvaakamestari Karl Konrad Kyrklundin sekä apulaisvaakamestariksi ⁴⁾ lainopin ylioppilaan Johan Norbäckin.

Marian sairaalan
kulkutautiosaston
ylilääkärin-
viran täyttäminen.

Marian sairaalan kulkutautiosaston ylilääkäriksi valitsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto lääketieteen ja kirurgian tohtori Max Björksténin, velvoittaen hänet alistumaan niihin muutoksiin, joita virkaan nähden vastedes määrättäneen.

Vesijohtokonttorin
kemistinviran
täyttäminen.

Kaupungin vesijohtolaitoksen vastaperustettua kemistinvirkaa ⁶⁾ täytessään valitsi ⁷⁾ kaupunginvaltuusto siihen filosofian maisteri Gustaf Konstantin Bergmanin.

Vesijohtokonttorin
kirjanpitäjänviran
jälleentäyttäminen.

Yhtä avonaista kaupungin vesijohtokonttorin kirjanpitäjänvirkaa jälleentäytettäessä valitsi ⁸⁾ kaupunginvaltuusto siihen palovakuutusosakeyhtiö Fennian kirjanpitäjän Otto Ferdinand Kurténin.

Kaupunginvaltuuston
kanslian
virkamiesten
johtosääntö.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan tammikuun 12 päivänä oli antanut valmistusvaliokunnan toimeksi ottaa harkittavaksi kysymyksen valtuuston kanslian uudestijärjestämisestä, ehdotti valiokunta ⁹⁾ hyväksyttäväksi seuraavan johtosäännön:

Kaupunginvaltuuston kanslian virkamiesten johtosääntö.

Sihteeri on velvollinen antamaan kutsun kaupunginvaltuuston kokouksiin ja laatimaan esityslistan, notarin avulla pitämään pöytäkirjaa kaupunginvaltuuston kokouksissa, vastaanottamaan ja esiteltäväksi valmistamaan valtuustolle saapuneita asioita, laatimaan ja varmentamaan valtuustosta lähtevät toimituskirjat, hoitamaan kaupunginvaltuuston arkistoa sekä laatimaan ne lausunnot, joita antavat osaksi valtuuston yleinen valmistusvaliokunta, osaksi erityinen

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 7 p., 14 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 15 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 20 p., 5 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 9 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 20 p., 10 §. — ⁶⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 82—83. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 16 p., 14 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 2 p., 4 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. helmik. 2 p., 1 §.

valiokunta, jonka valtuusto saattaa asettaa jonkun kysymyksen selvittämistä varten, ellei asianomainen valiokunta katso erinäisissä tapauksissa asianhaaran vaativan erityisen sihteerin ottamista sekä tähän hanki kaupunginvaltuuston puheenjohtajan suostumusta.

Sihteerin tulee olla tavattavissa kaupunginvaltuuston kansliassa aikana, jonka kaupunginvaltuuston valmistusvaliokunta määrää.

Notari on velvollinen avustamaan sihteerii pöytäkirjanpidossa kaupunginvaltuuston kokouksissa sekä kääntämään toiselle kotimaiselle kielelle asiakirjat, jotka ovat toimitettavat kummallakin kielellä.

Kanslisti on velvollinen suorittamaan kaikkien kaupunginvaltuustosta lähteväin toimituskirjain puhtaaksikirjoittamisen sekä pitämään diariota saapuneista ja lähtevistä asiakirjoista.

Kaikki kaupunginvaltuuston kanslian virkailijat otetaan palvelukseen molemminpuolisella kuuden kuukauden irtisanomisen ehdolla.

Tämän johtosäännön kaupunginvaltuusto hyväksyi.

Rahatoimikamarin esityksestä ¹⁾ hyväksyi ²⁾ kaupunginvaltuusto alla-olevan ohjesäännön ja taksan tavarain punnitsemista ja luettelemista varten, joka toimitetaan tullikäyttelystä riippumatta:

Ohjesääntö ja taksa tavarain punnitsemista ja luettelemista varten, joka toimitetaan tullikäyttelystä riippumatta.

Ohjesääntö ja taksa tavaroiden punnitsemista ja luettelemista varten, joka toimitetaan tullikäyttelystä riippumatta.

(Satomakonttoriin sijoitetulla vaa'alla punnitsemisesta on voimassa mitä siitä on aikaisemmin säädetty.)

1 §.

Helsingin kaupungin liikennekonttoriin asetetaan valantehnyt vaakamestar, jonka tullikäyttelystä riippumatta vaadittaessa tulee taksassa määrätystä maksusta olla yleisön apuna tavaroita punnitessa ja luettellessa, ollen myös velvollinen antamaan sellaisen toimituksen suorittamisesta todistuksen.

2 §.

Vaakamestarin asettaa ja erottaa rahatoimikamari. Toimeen ottaessa varataan molemminpuolinen 6 kuukauden ylössanomisaika. Vaakamestari itse hyväksyy ja palkkaa tarvitsemansa työmiehistön.

3 §.

Tilaaajan on huollettava tavarain kuljettaminen vaakaan ja siitä pois.

4 §.

Vaa'at ja punnukset pitää kaupunki saatavina.

5 §.

Vaakamestarin tulee huolellisesti hoitaa punnitsemiskalustoa sekä katsoa, että ne vuosittain vaa'ataan ja kruunataan, minkä toimituksen kuitenkin kaupunki kustantaa.

¹⁾ Valt. pain. asiak. n:o 17. — ²⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 20 §. Ks. myös tätä kert., siv. 121.

6 §.

Vaakamestarin on velvollisuus pitää kirjaa suorittamistaan toimituksista sekä tammikuun kuluessa antaa liikennekonttoriin tiedot kustakin edellisestä vuonna käyttelemästään tavaralaadusta painomäärineen ja kappalelukuineen sekä selvitys suoritettujen toimitusten tuottamista tuloista ja menoista.

7 §.

Todistus suoritetusta toimituksesta on kirjoitettava painetuille lomakkeille, jotka vaakamestari hankkii ja jotka liikennekonttorissa ovat varustetut leimalla ja numerolla.

Taksa, jonka mukaan kaupungin vaakamestari on oikeutettu kantamaan maksua, kun hän vaadittaessa palvelee yleisöä punnitsemalla ja luettelemalla tavaroita.

Tätä taksa ei ole sovellettava satamakonttoriin sijoitetulla vaa'alla punnittaessa.

Voita lukuunottamatta on kaikellaisten tavarain punnitsemisesta suoritettava maksua:

punnittaessa	50	tonniin	35 p.	tonnilta.
”	50:stä— 200	”	30	”
”	200:sta— 500	”	25	”
”	500:sta—1,000	”	20	”
”	yli 1,000	tonnin	15	”
voita punnittaessa	8 penniä	dritteliltä.		

Vähin maksu jokaisesta punnitsemisesta on Smk 2: 50. Vaakatodistus annetaan maksutta.

Punnitsemisesta k:lo 6 i. p. ja k:lo 6 a. p. välisenä aikana sekä pyhäpäivinä suoritetaan maksu 50 %:n korotuksella.

Jos vaakamestaria viivytetään pyydetyn punnitsemisen alkamisesta tai sen kestäessä ilman omaa syytään, tulee hänen saada korvausta Smk 1: 50, ja jokaisen hänen apulaisensa Smk 1: —, kultakin kokonaiselta tunnilta, jonka viivytys on yhtämittaa kestänyt. Jos heidät lähetetään takaisin ennen tilatun työn alkamista, tulee vaakamestarin ajanhukasta saada Smk 1: 50 ja jokaisen hänen apulaisensa Smk 1: —.

Kustannuksen vaakojen ja punnusten kuljettamisesta korvaa tilaaja, ellei hän itse tarjoudu toimittamaan kuljetusta.

Tämä taksa tulee olla nähtäväksi pantuna sopiviin paikkoihin kaupungin satamissa.

Korvaus tavaroiden luettelemisesta kappaleittain on toistaiseksi suoritettava sopimuksen mukaan kustakin toimituksesta.

Puutarhalautakunnan johtosäännön muutos.

Puutarhalautakunnan ehdotuksesta päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto, että lautakunnalle joulukuun 6 päivänä 1898 vahvistetun johtosäännön 1 § oli muutettava seuraavaksi:

Kaupungin istutusten ja puistojen silmälläpitoa toimittaa puutarhalautakunta, johon kuuluvat kaupungininsinööri tai hänen sijaisensa itseoikeutettuina

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 14 p., 2 §.

ja pysyväisinä jäseninä sekä kolme kaupunginvaltuuston kolmeksi vuodeksi valitsemaa jäsentä, joista vuosittain yksi eroaa, kahtena ensimmäisenä vuonna arvalla, sekä yksi valitaan sijaan. Kaupunginvaltuusto valitsee myös neljä varajäsentä, vuodeksi kerrallaan.

Käsitellessään ¹⁾ XIII, XIV ja XV kaupunginosain tonteille tehtävien talojen rakennuspiirustusten tarkastuskysymystä antoi kaupunginvaltuusto kaupunginasemakaava-toimikunnan tehtäväksi ehdottaa sellaista muutosta marraskuun 3 päivänä 1908 vahvistettuun toimikunnan johtosääntöön, kuin valtuuston päätös toimikunnan toimivallan laajentamisesta mainittuun tarkastukseen nähden vaati.

Kaupunginase-
makaava-toimi-
kunnan johto-
säännön muutos.

Sittenkun kaupunginasemakaava-toimikunta tämän johdosta oli perille lähettänyt laatimansa muutosehdotuksen, päätti ²⁾ valtuusto mainitun johtosäännön 2 §:ään pantavaksi seuraavan uuden momentin: „niissä tapauksissa, jolloin uutisrakennusten julkisivujen tarkastus on kunnan viranomaisille varattu, toimittaa sellainen tarkastus ja siitä antaa lausunto“.

Sittenkun maistraatti kirjelmässä toukokuun 5 päivältä oli kaupunginvaltuustolle lähettänyt komitean laatiman ehdotuksen kaupungin poliisilaitosta koskevaksi uudeksi asetukseksi sekä mainitun laitoksen muutetuksi vuosirahasäännöksi, päätti ³⁾ valtuusto maistraatille ilmoittaa, ettei valtuusto ollut havainnut ehdotusta vastaan olevan muuta muistuttamista, kuin että valtuustossa oli ilmaantunut eri mieliä siitä, olisiko etsivän poliisin johto, niinkuin ehdotuksessa mainittiin, annettava kaupunginviskaaleille, vai eikö tähän toimeen olisi valittava muu henkilö, joka sen ohessa voisi toimia virallisena syyttäjänä.

Ehdotus kau-
pungin poliisi-
laitosta koske-
vaksi uudeksi
asetukseksi.

Täyttääkseen Helsingin kaupungin kunnan työväenasuntojen hallintolautakunnalle annetun tehtävän ⁴⁾ laatia hallintolautakunnan ohjesääntö-ehdotus lähetti ⁵⁾ lautakunta kaupunginvaltuustolle sellaisen ehdotuksen.

Kunnan työ-
väenasuntojen
hallintolauta-
kunnan johto-
sääntö.

Asiaa esiteltäessä päätti ⁶⁾ valtuusto eräin muutoksin ja lisäyksin hyväksyä mainitun ehdotuksen, joten johtosääntö sai seuraavan sanamuodon:

Helsingin kaupungin kunnan työväenasuntojen hallintolautakunnan johtosääntö.

1 §.

1) Helsingin kaupungin kunnan työväenasuntojen hallintolautakuntaan kuuluu kolme kaupunginvaltuuston kolmeksi vuodeksi valitsemaa jäsentä, joista yksi kuuluu valtuustoon, yksi rahatoimikamariin ja yksi työväenasiain lautakuntaan.

¹⁾ Ks. tätä kert., siv. 117—118. — ²⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 45 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 25 p., 7 §. — ⁴⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 62. — ⁵⁾ Valt. pain. asiak. n:o 6. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. helmik. 16 p., 21 §.

- 2) Valtuusto asettaa myöskin jokaista edustajaa kohti varajäsenen.
- 3) Hallintolautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja sihteerin.
- 4) Tarvittaessa saa hallintolautakunta kutsua kokouksiinsa asianomaiset kaupungin teknillisten laitosten päälliköt.

2 §.

Hallintolautakunnan velvollisuutena on:

- 1) määrätä, missä järjestyksessä vuokranhakijat saavat huoneistoja;
- 2) määrätä huoneistojen vuokrat;
- 3) tarkastaa kuukausitilit ja vastata niistä sekä lähettää ne rahatoimikamariini;
- 4) välimiehenä ratkaista vuokraajien kesken vuokraoloista mahdollisesti syntyneet riitaisuudet;
- 5) laatia ja allekirjoittaa vuokravälikirjat; sekä
- 6) laatia järjestysohjeet, joita kaikkien vuokralaisten tulee noudattaa.

3 §.

Asuntojen tarkempi silmälläpito ja vuokrain kannanta kuuluu isännöitsijälle, joka on hallintolautakunnan alainen ja jonka hallintolautakunta sekä asettaa toimeen että siitä erottaa.

4 §.

Vuokraeria määrätessä on mikäli mahdollista katsottava, että kaupunki saa täyden koron hankkeeseen panemastansa pääomasta sekä että kaikki korjaus- ja hallintokustannukset tulevat korvatuiksi.

5 §.

1. Vuokratessa on otettava huomioon, että huoneistoja varataan etupäässä sellaisille henkilöille, jotka ovat kaasulaitoksen, vesijohdon, ainespihan y. m. kunnallisten laitosten töissä ja joitten asuminen eri työpaikkojen läheisyydessä on erittäin suotava jotta asianomainen päällystö aina varmasti voisi saada taitavaa työväkeä sellaisiin töihin, joitten suorittaminen ei siedä lykkäystä.

2. Yllämainittuun kategoriaan (kategoria I) kuuluvia huoneistoja vuokratessa tulee asianomaisen päällystön ehdotuksen olla ratkaiseva. Näitä ehdotuksia tehdessä on etupäässä kiinnitettävä huomiota vuokrallepyrkijän soveliaisuuteen yllämainitussa suhteessa ja myöskin siihen, kuinka kauan ne työläiset, jotka voivat tulla kysymykseen, ovat yhteen jaksoon olleet kaupungin töissä, sekä työmiesten perheiden suuruuteen, jolloin, jos heidän ansionsa muutoin ovat yhtäläiset, etusija on annettava sille työmiehelle, jolla on suurempi perhe.

3. Se huoneistojen osa, jota ei tarvita asunnoiksi sellaisille henkilöille kuin momentissa 1 mainitaan, on sitten vuokrattava muille kaupungin töissä vakinaisesti oleville henkilöille. Näitä huoneistoja (kategoria II) vuokratessa on huomioon otettava:

a) että henkilö, joka on ollut kauimmin vakinaisesti kaupungin työssä ja käyttäytynyt moitteettomasti, tulee etupäässä kysymykseen; sekä

b) että useammista yhtä ansiokkaista vuokrallepyrkijöistä on etuoikeus annettava niille, joilla on suurimmat perheet.

4. Siinä tapauksessa ettei kaikkia huoneistoja tarvita kaupungin palveluksessa olevia työläisiä varten, ovat jällelle jääneet huoneistot (kategoria III) vuokrattavat muille tunnetuille henkilöille. Määrätessä sitä järjestystä, missä nämä vuokrallepyrkijät tulevat kysymykseen, on huomioon otettava:

a) kuinka kauan henkilö on ollut saman työnantajan työssä ja millaiseksi hän on tunnettu; sekä

b) pyrkijän ikä.

5. Vastaisuudessa joutilaiksi tulevia huoneistoja vuokrataan samojen periaatteiden mukaan, kuin eri kategorioihin nähden on määrätty.

6 §.

Huoneistot vuokrataan vuosivälikirjalla, kuitenkin siten että vuokralainen, joka eroaa kaupungin työstä, on velvollinen muuttamaan pois jo seuraavan kuukauden umpeen mennessä.

7 §.

Huoneiston tai sen osan vuokraaminen jollekulle tai joillekuille muille henkilöille muodossa tai toisessa maksettavasta korvauksesta on kielletty. Ei myöskään saa pitää satunnaisia yövieraita huoneistoissa, sukulaisia kumminkaan lukuunottamatta. Jos tätä rikotaan, katsottakoon välikirja, harkinnan mukaan, mitättömäksi ja vuokralainen irtisanotuksi muuttamaan seuraavan vuosineljänneksen alusta.

8 §.

Hallintolautakunnan on vuosittain annettava kaupunginvaltuustolle kertomus toiminnastaan erityisesti ilmoittamalla, minkälaiseksi yritys on taloudellisesti muodostunut.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 25 päivänä 1904 oli antanut ¹⁾ terveydenhoitolautakunnan toimeksi laatia ja valtuustolle lähettää ehdotuksen sellaiseksi terveydenhoitojärjestykseksi, kuin joulukuun 22 päivänä 1879 Suomenmaalle annetun terveydenhoitosäännön 25 §:ssä mainitaan, lähetti ²⁾ lautakunta perille Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksen ehdotuksen.

Kaupungin terveydenhoitojärjestyksen ehdotus.

Sittenkun maistraatti, jolta valtuusto oli pyytänyt ³⁾ lausuntoa edellä mainitusta ehdotuksesta, oli kirjelmässä syyskuun 4 päivältä esittänyt asetettavaksi valiokuntaa, joka yhdessä maistraatin kera tarkastaisi ehdotuksen ja sitten valtuustolle antaisi siitä lausunnon, päätti ⁴⁾ valtuusto, maistraatin esitykseen myöntyen, siten päätetyn valiokunnan jäseniksi valita herrat Aschanin, Renvallin ja Salingren.

Sittenkun kaupunginvaltuusto käsitellessään kysymystä toisen kaupunginlääkäriinviran uudestijärjestämisestä oli kokouksessaan huhtikuun 23 päivänä 1907 päättänyt ⁵⁾, ennenkuin muuhun toimenpiteeseen asiassa ryhtyttäisiin, odottaa minkä päätöksen esitys lääkintölaillisten ruumiinavausten toimittamisen siirtämisestä kaupunginlääkäriltä yksinomaan oikeuslääketieteen professorille K. Senaatissa saisi, antoi kaupunginvaltuuston

Toisen kaupunginlääkäriin virkatöiminnan järjestäminen.

¹⁾ Ks. 1904 vuod. kert., siv. I. 87. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 29. — ³⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 27 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 8 §. — ⁵⁾ Ks. 1907 vuod. kert., siv. I. 110.

asiaa valmistelemaan asettama valiokunta mietinnön ¹⁾ asiasta. Mietinnössään valiokunta huomautti että, koska edellä mainitun esityksen johdosta oli heinäkuun 20 päivänä 1907 annettu armollinen asetus, jonka mukaan oikeuslääketieteen ylimääräisen professorin tulee vuoden umpeen toimittaa lääkintölailliset ruumiinavaukset Helsingin kaupungissa ja sen alueella, ehdotus ruumiinavausten siirtämisestä, mikäli ne siihen asti olivat olleet toisen kaupunginlääkäriin toimitettavia, poliisilaitokseen asetetulle lääkäriille oli käynyt tarpeettomaksi. Niinikään oli valiokunta sitä mieltä, että toisen kaupunginlääkäriin virka vastakin olisi pysytettävä ja siihen liittyvät tehtävät olevat likimain samanlaiset kuin tähänkin asti. Valiokunta esitti kaupunginvaltuuston päätettäväksi m. m.:

että läänin kuvernööriltä haetaan vahvistusta valiokunnan laatimalle ehdotukselle toisen kaupunginlääkäriin muutetuksi johtosäännöksi;

että ryhdytään sen suuntaiseen toimenpiteeseen, että toinen kaupunginlääkäri pääsee osalliseksi siviilivirkakunnan leski- ja orpokassaan; sekä

että tarpeettomana peruutetaan K. Senaattiin tehty esitys, että Helsingin kaupunginlääkäriille kuuluvat lääkintölaillista laatua olevat tehtävät siirrettäisiin poliisilääkäriille.

Edellä mainittu johtosääntöehdotus oli seuraava:

Toisen kaupunginlääkäriin johtosääntö.

1 §.

Toisen kaupunginlääkäriin tehtävänä on asianomaisen määräyksen nojalla suorittaa sellaiset elävien henkilöiden tarkastukset ja muut oikeuslääketieteelliset toimitukset, jotka voimassa olevien yleisten asetusten mukaisesti kuuluvat kaupunginlääkäriille.

2 §.

Toisen kaupunginlääkäriin tehtävänä on tarvittaessa antaa kaupungin viranomaisten ja tuomioistuinten vaatimat todistukset yksityisten henkilöiden terveydentilasta sekä poliisilaitokselle niinhyvin tietoja vastamainitussa suhteessa kuin myös tilapäistä lääkäriapua, kun sitä voi olla tarpeen.

3 §.

Toisen kaupunginlääkäriin tulee yksityisen henkilön pyynnöstä antaa lausunto ja todistus ruumiinvammasta ja taudista, ja on hän oikeutettu siitä saamaan korvauksen vahvistetun taksan mukaan.

4 §.

Toisen kaupunginlääkäriin pitää kaksi tuntia joka arkipäivä olla tavattavana terveydenhoitolautakunnan toimistossa.

¹⁾ Valt. pain. asiak. n:o 11.

5 §.

Toisen kaupunginlääkärin tulee helmikuun kuluessa terveydenhoitolautakunnalle antaa kertomus toiminnastaan edellisenä vuonna.

6 §.

Ensimmäisen kaupunginlääkärin nauttiessa virkalomaa taikka virkavapautta tulee toisen kaupunginlääkärin hoitaa hänen virkaansa. Sen ohella pitää toisen kaupunginlääkärin äkillisen esteen tullessa ensimmäiselle kaupunginlääkärille hoitaa hänen tointaansa.

7 §.

Toisen kaupunginlääkärin tulee terveydenhoitolautakunnan tarkemman määräyksen mukaan olla ensimmäisen kaupunginlääkärin apuna keräämässä ja järjestämässä tietoja taudin- ja kuolemantapauksista sekä muutoinkin noudattaa niitä eri määräyksiä, joita terveydenhoitolautakunta mahdollisesti hänelle antaa hänen virkatointaansa nähden.

8 §.

Toinen kaupunginlääkäri on oikeutettu vuosittain saamaan neljän viikon virkaloman terveydenhoitolautakunnan hyväksyttävänä aikana velvollisuudella siksi ajaksi panna lautakunnan hyväksymä sijainen puolestaan.

Asiaa esiteltäessä päätti ¹⁾ valtuusto lähettää sen valiokuntaan, johon lisäjäseniksi valittiin herrat Norrmén ja Lassenius ja jonka tuli valtuustolle antaa selvitys siitä, onko toisen kaupunginlääkärin vaali toimitettava yleisessä raastuvankokouksessa vai voiko kaupunginvaltuusto sen toimittaa.

Valiokunta antoi sen jälkeen uuden mietinnön ²⁾ asiasta sekä ehdotti: että kaupunginvaltuusto, hyväksymällä valiokunnan edellisessä mietinnössä tekemät ehdotukset, huomauttaen että tähän saakka noudatetulla menettelyllä, jonka mukaan kaupunginlääkäri on valittu raastuvankokouksessa, ei ole tukea voimassa olevassa laissa ja asetuksissa, esittäisi, että K. Senaatti määräisi, että kaupunginvaltuusto vastedes saa toimittaa sellaisen vaalin.

Tämän valiokunnan esityksen valtuusto kaikin puolin hyväksyi ³⁾.

Sittemmin ilmoitti ⁴⁾ maistraatti kirjelmässään syyskuun 3 päivältä valtuuston tiedoksi, että läänin kuvernööri oli edellisen elokuun 14 päivänä vahvistanut edellä olevan ehdotuksen toisen kaupunginlääkärin uudeksi johtosäännöksi.

Maistraatin kirjelmässä maaliskuun 20 päivältä ilmoitettiin ⁵⁾ kaupunginvaltuuston tiedoksi, että läänin kuvernööri oli mainitun kuukauden 13 päivänä vahvistanut valtuuston joulukuun 17 päivänä 1908 hyväksymät ⁶⁾ Marian sairaalan säännöt.

Marian sairaalan
sääntöjen
vahvistus.

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 40 §. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 18. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 23 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 45 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 4 §. — ⁶⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 93 ja seur.

Esitys varattomille synnyttäjille annettavaa kättilöapua koskevain määräysten muuttamisesta.

Kirjelmässä marraskuun 4 päivältä esitti terveydenhoitolautakunta tehtäväksi sellaisen muutoksen varattomille synnyttäjille heidän kotonaan annettavaa kättilöapua koskeviin määräyksiin, että rahatoimikonttori saisi tuollaisia synnyttäjiä avustaneille kättilöille 1910 vuoden alusta maksaa palkkion oikeutettujen kättilöjen antamain, ensimmäisen kaupunginlääkärin tutkimain ja hyväksymäin laskujen nojalla.

Asiaa esiteltäessä lähetti ¹⁾ kaupunginvaltuusto sen lausunnon antamista varten vaivaishoitohallitukseen.

Erinäisten vaivaishoito-ohjesäännön pykälän muutos.

Sörnäsiin perustettavaa vaivaishoitohallituksen kanslian osastoa koskevan kysymyksen yhteydessä ²⁾ päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto vaivaishoitohallituksen esityksestä ⁴⁾ tehdä seuraavat muutokset lokakuun 23 päivänä 1896 vahvistetun Helsingin kaupungin vaivaishoito-ohjesäännön 25, 27 ja 28 §:ään, nimittäin:

25 §, o mom.: «tuon tuostakin ja vähintään kahdesti kuukaudessa laskea kassa ja kuukausittain tarkastaa tilit».

27 §: «Vaivaishoitohallituksen ja toimitusjohtajan avuksi niiden henkilöiden valvomisessa, joille vaivaishoitoa on anottu, niin myöskin sellaisten henkilöiden silmällä pitämisessä, jotka vaivaistalon ulkopuolella nauttivat vaivaishoitoa, sekä tietojen hankkimisessa kunnassa oleskelevista hädänalaisista ja erittäinkin lapsista, jotka eivät kotonaan saa asianmukaista hoitoa, saa vaivaishoitohallitus, toimitusjohtajan ehdotuksesta, valita tarpeellisen määrän tarkastusmiehiä ja köyhäinkatsojia, miehiä tai naisia; ollen kaupunginvaltuusmiesten asia tarkastusmiehille ehkä annettavan korvauksen määrääminen; ja tulee vaivaishoitohallituksen myöskin antaa tarkempia ohjeita tarkastusmiesten ja köyhäinkatsojain toiminnasta.»

28 §: «Vaivaishoitohallituksen tulee palkata sihteeri ja kassanhoitaja, joka samalla on kirjanpitäjä, joiden velvollisuutena on:

1) sihteerin:

a) tehdä esityslistat hallituksen kokouksia varten ja niissä pitää pöytäkirjaa;

b) pitää huoli lähtevistä toimituskirjoista ja muista kansliatehtävistä sekä nimellään varmentaa toimituskirjat;

c) tehdä kaikkien niiden luettelo, jotka vaivaishoidolta saavat hoitoa tai apua;

d) oikeudenkäynneissä ja asianvalvomisissa ilman muuta määräystä olla vaivaishoitohallituksen asiamiehenä, hallituksen kuitenkin olematta estetty käyttämästä toista henkilöä;

e) laatia vuosikertomusta varten tarvittavat tilastotaulukot; sekä

f) antaa säädetyt tilastoluettelot.

2) kassanhoitajan:

a) hoitaa vaivaishoitohallituksen osotuksen mukaan vaivaishoidon kirjan-

¹⁾ Valt. pöytäk. marrask. 23 p., 29 §. — ²⁾ Ks. tätä kert., siv. 77—78. — ³⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 20 p., 7 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiak. n:o 16.

pitoa niin selväpiirteisesti, että kassan tilan käy milloin hyvänsä tarkastaminen; sekä

b) nostaa rahatoimikonttorista vaivaishoitohallituksen edeltäpäin tilaamat rahavarat, suorittaa maksettavaksi määrättyt varat ja kuukausittain toimitusjohtajalle ja vaivaishoitohallitukselle tehdä tili viimeistään seuraavan kuukauden 8 päivänä.»

Tämä valtuuston päätös oli alistettava läänin kuvernöörin tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Sittenmin ilmoitti ¹⁾ maistraatti kirjelmässään kesäkuun 26 päivästä valtuuston tiedoksi, että kuvernööri oli saman kuukauden 16 päivänä vahvistanut valtuuston edellä mainitun päätöksen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan kesäkuun 4 päivänä 1907 oli antanut ²⁾ kunnan sähkölaitoksen rakennustoimikunnan tehtäväksi valtuustolle lähettää ehdotuksen m. m. kaupungin sähkölaitoksen hallinnon järjestämiseksi, oli rakennustoimikunnassa tehty ehdotus, että kaupungin kaasus- ja sähkötehdas asetettaisiin yhteisen hallinnon alaiseksi. Sittenkun rakennustoimikunta ja kaupungin valaistuslaitoksen hallitus olivat yhteisesti päättäneet valtuustolle tehdä esityksen mainitussa tarkoituksessa, lähettivät ³⁾ rakennustoimikunta ja valaistuslaitoksen hallitus perille laatimansa ehdotuksen Helsingin kaupungin kaasus- ja sähkötehtaan hallituksen ohjesäännöksi siinä oleviin määräyksiin liittyvine perustelmineen.

Kaupungin kaasus- ja sähkötehtaan hallituksen ohjesäännön vahvistus.

Rahatoimikamarin annettua ⁴⁾ siltä vaaditun lausunnon asiasta vahvisti ⁵⁾ valtuusto seuraavan ohjesäännön:

Helsingin kaupungin kaasus- ja sähkötehtaan hallituksen ohjesääntö.

1 §.

Helsingin kaupungin kaasus- ja sähkötehtaan hallituksen toimena on näiden kaupungin tehdasten ja niihin kuuluvien laitosten hoito.

Edelleen on hallituksen tehtävänä kaupungin katujen, yleisten paikkain ja rantasiltain valaistuksen silmälläpito.

Hallituksen asiana on niinikään valvoa muita kaupungin alueelle asetettuja valaistus- ja voimajohtoja sekä katsoa, että niihin nähden annettuja määräyksiä tarkoin noudatetaan.

Niinikään pitää hallituksen, pyynnöstä, antaa kaupungin viranomaisille tietoja toimintansa yhteydessä olevista asioista.

2 §.

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja neljä jäsentä ja on se jaettuna kahteen osastoon, joista kumpainenkin käsittää puheenjohtajan ja kaksi jäsentä.

¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 21 §. — ²⁾ Ks. 1907 vuod. kert., siv. I. 62 ja seur. —

³⁾ Valt. pain. asiak. n:o 30. — ⁴⁾ Valt. pain. asiak. n:o 55. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 7 p., 21 §.

Näistä osastoista hoitaa toinen likinnä kaasutehtaan ja toinen sähkötehtaan hallintoa.

Hallituksen sekä puheenjohtajan että jäsenet valitsee kaupunginvaltuusto vuodeksi kerrallaan.

Kaksi varajäsentä valitaan vuosittain kumpaankin osastoon.

3 §.

Seuraavat asiat on koko hallituksen käsiteltävä, nimittäin :

kaikki kaupunginvaltuuston tutkittaviksi alistettavat asiat ;

yleistä ulkovalaistusta sekä kaupungin rakennusten ja virkahuoneistojen valaistusta koskevat asiat ;

tehtaiden virkamiesten ottaminen ja erottaminen ;

tehtaita varten toimitettavat tärkeämmät ostot ; sekä

kaikki asiat, jotka ovat yhteisiä molemmille tehtaille taikka jotka jompikumpi osasto katsoo koko hallituksen olevan käsittelemisen.

Muutoin jakaa hallitus tehtävät molempien osastojen kesken niin kuin soveliaimmaksi näkee.

4 §.

Hallitus ja sen molemmat osastot kokoontuvat puheenjohtajan kutsuksesta sekä ovat päätäntövaltaiset, hallitus kun puheenjohtaja ja kaikki jäsenet, sekä osastot kun puheenjohtaja ja molemmat jäsenet ovat saapuvilla. Puheenjohtajan tai jäsenen ollessa estettynä kutsutaan sijaan varajäsen, ja keskusteluja johtaa puheenjohtajan poissa ollessa se jäsen, jonka hallitus tai osasto siihen kerrakseen valitsee.

5 §.

Hallituksen ja osastojen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, jossa mainitaan päätökset ja toimitetut äänestykset.

6 §.

Kaupunginvaltuustolle menevät kirjelmät allekirjoittavat kaikki ne, jotka ovat ottaneet osaa asian käsittelyyn. Muut lähetettävät toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ynnä sen laitoksen toimitusjohtaja, jota asia likinnä koskee.

7 §.

Kumpaisenkin laitoksen toimitusjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto valaistushallituksen esityksestä, ja otetaan heidät kuuden kuukauden moleminpuolisen irtisanomisen ehdolla. Muut virkamiehet ottaa ja erottaa hallitus, joka myös antaa tarpeelliset ohjeet.

8 §.

Syyskuun kuluessa kunakin vuonna pitää hallituksen rahatoimikamarille antaa ehdotus ensintulevan vuoden meno- ja tulosäännöksi.

9 §.

Hallituksen päätökset, jotka koskevat :

kaasun valovoimaa ;

kaasun ja sähkövirran kulutuksen tariffeja ; sekä

johtojen liittämiseen ja käyttämiseen kohdistuvia sääntöjä, on alistettava kaupunginvaltuuston tutkittaviksi.

10 §.

Kertyvät varat, joita ei tarvita päivittäiseen kulutukseen, toimitetaan rahatoimikonttoriin.

Menojen suoritukseen tarvittavat varat nostetaan rahatoimikonttorista rahatoimikamarin määrämällä tavalla.

11 §.

Ennenkuin katuja johdon uudistamista tai uuden johdon laskemista varten puretaan, on siitä mikäli mahdollista niin aikaisin ilmoitettava rahatoimikamarille, että työ voidaan suorittaa muiden sillä kadulla ehken tarpeellisten töiden yhteydessä.

12 §.

Kaasu- ja sähkötehtaiden hallinnosta ja liikkeestä on erikseen kumpaiseenkin laitokseen nähden pidettävä täydelliset tilit, jotka, päätettyinä kalenterivuositain, on ennen seuraavan vuoden maaliskuun 1 päivää annettava rahatoimikamarille toimitettaviksi kaupungin tilintarkastajille; ollen kuitenkin hallitus velvollinen jo aikaisemmin, ennen helmikuun 1 päivää, rahatoimikamarille antamaan kaikki kaupungin tilinpäätöstä varten tarpeelliset tiedot.

Hallituksen tulee sen lisäksi ennen kesäkuun 1 päivää kunakin vuonna kaupunginvaltuustolle antaa kertomus hallituksen ja sen alaisten laitosten toiminnasta edellisenä vuonna.

13 §.

Hallitukselle annetun tehtävän täyttämisestä ja tilinteosta vastaavat hallituksen jäsenet yhteisesti, kuitenkin sillä rajoituksella, että päätöksistä tai toimenpiteistä, joihin osasto on ryhtynyt, ovat ainoastaan sen jäsenet vastuunalaiset.

Samalla valtuusto päätti, että tätä ohjesääntöä on sovellettava 1910 vuoden alusta.

Kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä oli Helsingin Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön johtokunta anonut, että kaupungin ja mainitun yhtiön välisen myönnytyssopimuksen 13 §:n määräys että virantoimituksessa oleva poliisimies saa maksutta käyttää joutilasta siltapaikkaa yhtiön raitiovaunuissa muutettaisiin siihen suuntaan, että jokin huokeampi maksu, esimerkiksi 7.5 penniä, yksinkertaiselta matkalta henkilöä kohti vahvistettaisiin tai myös yhtäkää kyydittävään poliisien, alipäällystöön ja miehistöön kuuluvien luku määrättäisiin kahdeksi sekä kumpaisessakin tapauksessa yksinomaan etumainen silta heidän paikakseen.

Anomus kaupungin sekä Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön välisen myönnytyssopimuksen 13 §:n muuttamisesta eväty.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta päätti¹⁾ kaupunginvaltuusto evätä puheenalaisen anomuksen, minkä ohessa valtuusto katsoi tarpeelliseksi kehottaa v. t. poliisimestaria ryhtymään sitä tarkoittaviin tarpeellisiin toimiin, että yhtiön valittamat epäkohdat tulisivat poistetuiksi.

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 20 p., 19 §.

Katujen valais-
tusajan pitentä-
minen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 30 päivänä 1908 oli antanut kaupungin valaistuslaitoksen hallituksen toimeksi valtuustolle esittää niitä toimenpiteitä, joita olisi tarpeen jotta katuvalaistus pimeimpänä vuodenaikana ulotettaisiin myöhemmäksi kuin kello 7:ään asti aamulla, esitti hallitus kirjelmässä tammikuun 27 päivältä, että valtuusto, muuttamatta katuvalaistuksessa noudatettavaa valaistustaulua, oikeuttaisi hallituksen pimeimpänä vuodenaikana erikoisten asianhaaran vaa- tiessa poikkeustapauksissa pitentämään aamuvalaistusta $\frac{1}{4}$ tunnin yli mai- nitussa taulussa määrättyjen kellonlyömäin. Esitykseen valtuusto myön- tyi ¹⁾).

Rauennut ehdo-
tus kirkkojen
luovuttamisesta
julkisten esitel-
mäin pitopaik-
koiksi työväen-
opetuksessa.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 16 päivänä 1906 oli antanut rahatoimikamarin tehtäväksi ²⁾ Helsingin ruotsalais-suoma- laisten seurakuntain kanssa ryhtyä keskusteluihin siinä mielessä, että kaupungin kirkoissa saisi pitää julkisia esitelmiä työväenopetuksessa, ilmoitti kamari kirjelmässään helmikuun 25 päivältä ³⁾, että seurakuntain yhteinen kirkkoneuvosto, viitaten voimassa olevan kirkkolain 297 §:ään, jonka mukaan vihittyä kirkkoa ei saa luovuttaa tarkoituksiin, jotka eivät ole kirkon pyhyyteen soveltuvia, oli antanut epäävän lausunnon asiasta. Tämän johdosta ja kun kamarin toimesta vireillä olleet erityiset neuvot- telutkaan eivät olleet johtaneet myönteiseen tulokseen eikä näyttänyt ole- van syytä hakea muutosta mainittuun päätökseen, esitti kamari valtuus- ton päätettäväksi, että ehdotus kirkkojen luovuttamisesta julkisten esitel- män pitopaikaksi työväenopetuksessa ei aiheuttaisi toimenpidettä. Tämän esityksen valtuusto hyväksyi ⁴⁾).

Sedmigradskyn
pienlasten-
koulun johto-
kunnan tekemä
lainhuudatusta
ja kiinnityksen
korottamista
koskeva esitys.

Kirjelmässä marraskuun 4 päivältä esitti Sedmigradskyn pientenlas- tenkoulun ja Marian turvakodin johtokunta mainitsemiensa syiden nojalla: että johtokunnalle varattaisiin tilaisuus saada lainhuuto korttelin n:o 22 taloon n:o 4 (Oikokatu 7) sitä vastaan, että johtokunta kaupunginval- tuuston määräämän ajan kuluessa ryhtyy rakennuttamaan pientenlasten- koulua Sörnäsän seutuun; sekä

että kaupunginvaltuusto, Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin hallintoa varten marraskuun 30 päivänä 1883 vahvistetun joh- tosäännön 5 §:n mukaisesti, suostuisi koulun talojen Pohjois-Esplanadi- kadun n:o 21 ja Oikokadun n:o 7 kiinnityksen korottamiseen enintään 90,000 markalla.

¹⁾ Valt. pöytäk. helmik. 16 p., 19 §. — ²⁾ Ks. 1906 vuod. kert., siv. I. 58 ja seur.
³⁾ Valt. pain. asiak. n:o 14. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 26 §.

Ennenkuin muuhun toimenpiteeseen asiassa ryhdyttiin, päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto, jonka mielestä syytä, miksi johtokunta oli katsonut olevan ryhtyminen edellä mainitussa kirjelmässä kosketeltuihin laajoihin rakennusmuutoksiin Pohjois Esplanadikadun talossa n:o 21, ei ollut asianmukaisesti selvitetty eikä myöskään työn kustannuksia tarkoin ilmoitettu, enempiä kuin myöskään oli selvitetty, mihin määrään talon vuokratulot olivat ennen muutosrakennukseen ryhtymistä nousseet tai mihin ne muutostöiden valmistuttua oli voitu korottaa, johtokunnalta tiedustella mainittuja seikkoja.

Lopullisesti esiteltäessä rahatoimikamarin kaupunginvaltuustolle teemmää esitystä ²⁾ oikeudenkäynnin vireille panemisesta Helsingin sähkövalaistusosakeyhtiötä vastaan yhtiön velvoittamiseksi poistamaan sähköjohtonsa ja niitä kannattavat patsaat kaupungin kaduilta ja avonaisilta paikoilta, päätti ³⁾ valtuusto antaa kamarin toimeksi ryhtyä sellaiseen oikeudenkäyntiin käyttämällä apunaan sopivaa henkilöä, jonka kamari saisi siihen tarkoitukseen valita.

Kaupungin ja Helsingin sähkövalaistusosakeyhtiön välinen oikeudenkäynti.

Kasvatuslautakunnan kirjelmässä huhtikuun 14 päivältä kaupunginvaltuustolle tehdyn esityksen vapaalippujen hankkimisesta Suomen valtionrautateilla lautakunnan jäsenille, hoidokeille y. m. näiden matkustellessa kaupungin ja kasvatuslaitosten välillä valtuusto jätti huomioon ottamatta, ⁴⁾ koska ei näyttänyt luultavalta, että lautakunnan esittämä hakuus saavuttaisi K. Senaatin suostumusta.

Eväty esitys vapaalippujen hankkimisesta valtionrautateilla kasvatuslautakunnan jäsenille y. m.

Esiteltäessä työväenasiain lautakunnan kaupunginvaltuustolle teemmää esitystä ⁵⁾ toimenpiteisiin ryhtymisestä huoneenvuokrasta voimassa olevain lainmääräysten uudistamiseksi päätti ⁶⁾ valtuusto, tunnustaen uuden huoneenvuokralain tarpeellisuuden, että mainittu esitys ei aiheuttaisi toimenpidettä valtuuston puolelta, koska asia ei välittömästi koske kuntaa eikä sen etuja eikä valtuuston sentähden näyttänyt olevan tekeminen aloitetta siinä.

Eväty esitys toimenpiteisiin ryhtymisestä huoneenvuokrasta voimassa olevain lainmääräysten uudistamiseksi.

Kaupunginvaltuuston tiedoksi ilmoitettiin ⁷⁾, että Gööteporin kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kanssa oli tehty sopimus painettujen kunnallisten julkaisujen vaihtamisesta mainitun kaupungin kaupunginvaltuuston kanssa sekä että ensimmäinen lähetys niitä jo oli saapunut valtuustolle.

Kunnallisten julkaisujen vaihto Gööteporin kaupunginvaltuuston kanssa.

Vaadituksi selitykseksi siviilivirkakunnan leski- ja orpokassan valituksen johdosta yleisen revisionioikeuden joulukuun 30 päivänä 1908 anta-

Selitys muistutusasiassa.

¹⁾ Valt. pöytäk. marrask. 23 p., 35 §. — ²⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 162—163. —

³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 7 p., 19 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 4 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiak. n:o 19. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 28 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 20 p., 23 §.

masta päätöksestä asiassa, joka koski puuttuvan vakanssisäästön maksamista sinä aikana, kun kunnallispormestarin virka maaliskuun 19 päivästä 1903 kesäkuun 15 päivään 1905 sekä yksi kunnallisneuvosmiehen virka helmikuun 1 päivästä 1904 heinäkuun 27 päivään 1905 olivat olleet täyttämättä, päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto toistaa mitä valtuusto maaliskuun 10 päivänä 1908 läänin kuvernöörille antamassaan selityksessään oli asiasta lausunut.

Lausunto Töölön lastenmajalan valtioavun hakemuksesta.

Vaadituksi lausunnoksi Lastenhoitoyhdistyksen K. Senaattiin tekemän hakemuksen johdosta saada yleisistä varoista apurahaa Töölöön aiotun lastenmajalan rakentamiseen ja voimassapitoon päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto ilmoittaa sitä mieluummin puoltavansa myöntymistä mainittuun hakemukseen, kun valtuusto oli kolmenkymmenen vuoden ajaksi vuokratta luovuttanut ³⁾ yhdistykselle vastaisen lastenmajalan tonttipaikan.

Lausunto kaupungin toreilla ja rantasilloilla käydyn kaupan järjestyksen muuttamista tarkoittavasta esityksestä.

Kirjelmässä toukok. 18 päivästä ⁴⁾ oli maistraatti pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa rahatoimikamarin maistraatille tekemän, kaupungin toreilla ja rantasilloilla käydyn kaupan järjestyksen muuttamista koskevan esityksen johdosta.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, koska rahatoimikamarin ehdotuksessa tarkoitettu torikaupan järjestely ainoastaan olisi väliaikainen, mutta asia olisi kaikessa laajuudessaan otettava pohdittavaksi, panna asian pöydälle sekä asettaa sitä kaikin puolin ja perusteellisesti valmistelevaan valiokunnan, jonka jäseniksi valittiin herrat Heikel, Ramsay, Hertzberg, Alfthan ja Salingre.

Lausunto Helsingin pitäjän taajaväkisten yhdyskuntain järjestyssääntöehdotuksesta.

Läänin kuvernöörin vaatimaksi lausunnoksi Helsingin pitäjän kunnanvaltuutettujen laatimasta ehdotuksesta erinäisten mainituissa pitäjässä sijaitsevain taajaväkisten yhdyskuntain järjestyssäännöksi päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto ilmoittaa että, kun ehdotetut määräykset eivät vähimmässäkään määrässä koskisi Helsingin kaupunkia, ei valtuustolla ollut laadittua ehdotusta vastaan mitään muistuttamista.

Lausunto oikeudesta laatia järjestyssäännöt Helsingin pitäjän Pakinkylän huvilayhdykskunnalle.
Lausunto Suomessa olevia mooseksenuskolaisia

K. Senaatin vaatimaksi lausunnoksi esityksen johdosta, joka tarkoitti oikeutusta laatia järjestyssäännöt Helsingin pitäjän Pakinkylän huvilayhdykskunnalle, päätti ⁷⁾ kaupunginvaltuusto ilmoittaa, ettei valtuustolla ollut esityksen johdosta mitään muistuttamista.

Sittenkun kaupunginvaltuustolta oli vaadittu lausuntoa lainvalmistelukunnan laatimasta ehdotuksesta Suomessa oleskelevia mooseksenuskolaisia

¹⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 39 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 14 §. — ³⁾ Ks. tätä kert., siv. 24—25. — ⁴⁾ Valt. pain. asiak. n:o 23. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 15 p., 14 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 15 p., 13 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 23 §.

koskevaksi asetukseksi, asetti ¹⁾ valtuusto tarkoitusta varten valiokunnan, jonka jäseniksi valittiin herrat Heimbürger, Donner ja Lundqvist sekä pankinjohtaja E. Indrenius. Valiokunnan annettua mietintönsä ²⁾ asiasta päätti ³⁾ valtuusto antaa siltä pyydetyn lausunnon pääasiallisesti valiokunnan ehdotuksen mukaisesti, minkä ohessa valtuusto esitti, että myöskin juutalaisseurakunnalle, jos semmoinen on sillä paikkakunnalla, mihin juutalaisia aikoo asettua asumaan, varattaisiin tilaisuus lausua mielensä heidän asettumistaan koskevassa asiassa.

laisia koske-
vasta asetus-
ehdotuksesta.

Maistraatin kirjelmässä lokakuun 26 päivästä oli kaupunginvaltuuston lausuntoa vaadittu K. Senaatin asettaman komitean antamasta vaivais-
hoitolainsäädännön uudistusta koskevasta asiasta.

Lausunto vai-
vaishoitolain-
säädännön
uudistusta
koskevasta
mietinnöstä.

Valtuusto lähetti ⁴⁾ asian lausunnon antamista varten vaivaishoitohallitukseen.

Kirjelmässä lokakuun 29 päivästä oli maistraatti vaatinut kaupungin-
valtuuston lausuntoa sulfaattiseluloosakomitean K. Senaattiin antamasta mietinnöstä ehdotuksineen laiksi suojeluksesta laitosta, varastoa tai toi-
mintaa vastaan, joka naapurille tai muulle tuottaa huomattavaa haittaa.

Lausunto sul-
faattiseluloosa-
komitean
mietinnöstä.

Terveystenhoitolautakunnan annettua siltä vaaditun ⁵⁾ lausunnon päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto jättää asian enemmän valmistelun tehtäväksi valio-
kunnalle, jonka jäseniksi valittiin herrat Cajander, Engström ja Donner.

Puoltavan lausunnon antoi kaupunginvaltuusto 20 tapauksessa Suo-
men kansalaisoikeuden saantia ⁷⁾ koskevista ja 2 tapauksessa vapautusta ⁸⁾ Suomen kansalaisuudesta tarkoittavista hakemuksista.

Lausuntoja
Suomen kansa-
laisoikeuden
saamista y. m.
tarkoittavista
hakemuksista.

Kaupunginvaltuusto puolsi ⁹⁾ 35 tapauksessa ja ehdotti evättäväksi ¹⁰⁾ 1 tapauksessa ulkomaalaisten tekemiä hakemuksia saada kaupungissa har-
joittaa elinkeinoa.

Lausuntoja elin-
keino-oikeutta
ja kiinteistön
omistamislupaa
koskevista
hakemuksista.

Puoltavan lausunnon antoi ¹¹⁾ kaupunginvaltuusto 1 tapauksessa ulko-
maalaisen hakemuksesta saada omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta kau-
pungissa.

Edelleen antoi ¹²⁾ kaupunginvaltuusto 5 tapauksessa puoltavan lausun-

Lausuntoja roh-

¹⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 9 §. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 25. — ³⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 15 p., 16 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. marrask. 9 p., 13 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. marrask. 9 p., 14 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 7 p., 25 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 1 ja 2 §, maalisk. 2 p., 3 §, maalisk. 16 p., 17 ja 18 §, huhtik. 6 p., 10—14 §, toukok. 11 p., 7 §, kesäk. 8 p., 13 §, kesäk. 15 p., 9 ja 10 §, syysk. 7 p., 10—12 §, syysk. 21 p., 1 § ja marrask. 9 p., 3 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. marrask. 23 p., 19 § ja jouluk. 7 p., 1 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 3 §, helmik. 16 p., 2 §, maalisk. 16 p., 19 §, huhtik. 6 p., 7—9 §, toukok. 11 p., 3—6 §, toukok. 25 p., 1—4 §, kesäk. 8 p., 11 §, kesäk. 15 p., 2—8 §, syysk. 7 p., 1—6 ja 9 §, lokak. 5 p., 3 ja 4 §, marrask. 9 p., 2 §, marrask. 23 p., 15 ja 16 § sekä jouluk. 7 p., 3 §. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. marrask. 23 p., 17 §. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 13 §. — ¹²⁾ Valt. pöytäk. helmik. 16 p., 37 §, huhtik. 20 p., 4 §, toukok. 11 p., 2 § sekä syysk. 7 p., 7 ja 8 §.

doskaupan ja myrkyllisten aineiden kaupan harjoittamis-lupaa koskevasta hakemuk-sista.

non hakemuksista saada lupa tässä kaupungissa harjoittaa rohdoskauppaa.

Niinikään antoi ¹⁾ kaupunginvaltuusto 2 tapauksessa puoltavan lausunnon hakemuksista saada lupa tässä kaupungissa harjoittaa myrkyllisten aineiden kauppaa.

Lausuntoja huutokaupan-toimittajanam-matin harjoittamista ja biljar-din pitämislupaa tarkoittavista hakemuk-sista.

Hakemuksista saada lupa kaupungissa harjoittaa huutokaupantoimit-tajanammattia antoi kaupunginvaltuusto 1 tapauksessa puoltavan ²⁾ ja 2 tapauksessa epäävän ³⁾ lausunnon.

Niinikään antoi kaupunginvaltuusto 1 tapauksessa puoltavan ⁴⁾ ja 1 tapauksessa epäävän ⁵⁾ lausunnon hakemuksista saada lupa pitää biljardeja yleisön käytettävänä.

Lausunto mallasjuomain vähittäiskaupan järjestämis-asiasta.

Kirjelmässä joulukuun 19 päivältä 1908 oli maistraatti, koska se kah-den vuoden aika, joksi maistraatti oli myöntänyt oikeuksia panimon ulko-puolella noudettavaksi myydä mallasjuomia, kesäkuun 1 päivänä 1909 menisi umpeen, pyytänyt kaupunginvaltuustoa mahdollisimman pian maistraattiin antamaan lausunnon, montako tuollaista oikeutta ensintulevaksi kaksivuo-tiskaudeksi olisi annettava sekä missä osissa kaupunkia tuollaisia myynti-paikkoja ei saisi olla, minkä ohessa maistraatti oli lähettänyt v. t. poliisi-mestarin asiasta antaman lausunnon.

Sittenkun asianomainen valiokunta, johon asia oli lähetetty ⁶⁾, oli siitä antanut mietinnön ⁷⁾, päätti ⁸⁾ valtuusto valiokunnan ehdotuksen mukai-sesti puolestaan mallasjuomain vähittäismyyntiin nähden kesäkuun 1 päi-vän 1909 ja saman päivän vuonna 1911 välisenä aikana:

että tällaisia vähittäismyyntioikeuksia on lukuaan oleva enintään sata, niihin luettuina panimoille lain mukaan kuuluvat myyntioikeudet; sekä että mallasjuomain myyntiä ei saa harjoittaa:

a) VI, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV ja XV kaupunginosassa;

b) I kaupunginosassa sillä alueella, jota lännessä ja etelässä rajoitta-vat Unionin- ja Elisabetinkatu, mutta kyllä näiden katujen varsilla;

c) sillä IV ja V kaupunginosan alueella, joka sijaitsee länsi- ja poh-joispuolella sitä murtoviivaa, jonka muodostavat Albertinkatu, Eerikinkatu ja Fredrikinkatu Kampinkadulle asti, mutta kyllä sanottujen katujen puheena olevien osain varsilla;

d) VII kaupunginosassa, lukuunottamatta Kasarminkadun sekä Kasar-minkadun ja Saunakadun välillä olevan Vuorimieskadun viereisiä taloja; sekä

¹⁾ Valt. pöytäk. lokak. 5 p., 5 §, ja jouluk. 7 p., 2 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 9 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 34 § ja jouluk. 7 p., 8 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. toukok. 25 p., 5 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. lokak. 5 p., 6 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 30 §. — ⁷⁾ Valt. pain. asiak. n:o 3. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. helmik. 2 p., 16 §.

e) sillä kaupungin alueella, jota tuohon aikaan ei ollut otettu kaupunginasemakaavaan.

Mallasjuomain myyntioikeutta tarkoittavista hakemuksista antoi valtuusto 88 tapauksessa puoltavan ¹⁾ ja 13 tapauksessa epäävän ²⁾ lausunnon, minkä ohessa valtuusto 5 tapauksessa puolsi ³⁾ ja 1 tapauksessa ehdotti evättäväksi ⁴⁾ myöntymistä tuollaisen oikeuden siirtämislupaa tarkoittaviin hakemuksiin.

Lausuntoja mallasjuomain myyntioikeutta tarkoittavista hakemuksista.

Väkiiviinajumain anniskelu-oikeutta tarkoittavista hakemuksista antoi kaupunginvaltuusto 2 tapauksessa puoltavan ⁵⁾ ja 1 tapauksessa epäävän ⁶⁾ lausunnon, minkä ohessa valtuusto 1 tapauksessa ehdotti evättäväksi ⁷⁾ tuollaisen oikeuden siirtolupaa tarkoittavan hakemuksen.

Lausuntoja väki-
viina- ja mallas-
juomain annis-
keluoikeutta
tarkoittavista
hakemuksista.

Kahdessa tapauksessa antoi kaupunginvaltuusto puoltavan ⁸⁾ lausunnon mallasjuomain anniskelu-oikeutta tarkoittavasta hakemuksesta sekä 1 tapauksessa samanlaisen ⁹⁾ lausunnon tuollaisen oikeuden luovutusta tarkoittavasta hakemuksesta.

Hakemuksista saada siirtää viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain myyntioikeus antoi kaupunginvaltuusto 6 tapauksessa puoltavan ¹⁰⁾ ja 2 tapauksessa epäävän ¹¹⁾ lausunnon.

Lausuntoja vii-
nien y. m.
myyntioikeuden
siirtolupaa tar-
koittavista
hakemuksista.

Kun se kahden vuoden aika, joksi maistraatti oli myöntänyt oikeudet väkiiviinajumain vähittäismyyntiin ja anniskeluun, päättyisi kesäkuun 1 päivänä 1910, oli maistraatti kirjelmässä lokakuun 2 päivältä, 6 §:n mukaisesti kesäkuun 9 päivänä 1892 annetussa m. m. paloviinan ja muiden poltettujen tislattujen väkijuomain myymistä koskevassa asetuksessa, jättänyt kaupunginvaltuuston päätettäväksi, olikosellaisia oikeuksia tulevaksi myyntikaudeksi, ensin mainitusta päivästä lukien samaan päivään 1912, myönnettävä ja montako, sekä missä osissa kaupunkia vähittäismyynti- ja anniskelupaikkoja ei saisi olla.

Väkiiviinajuo-
main vähittäis-
myynnin ja
anniskelun,
mallasjuomain
anniskelun sekä
viinien y. m.
vähittäiskaupan
järjestäminen
ynnä ensin mai-
nitun liikkeen
yksinoikeuden
pidentäminen.

Lisäksi oli maistraatti toisessa kirjelmässä samalta päivältä, viitaten huhtikuun 2 päivänä 1883 mallasjuomain myymisestä ja anniskelusta annetun asetuksen 10 §:ään, pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa, olisiko oikeuksia mallasjuomain anniskelemiseen edellä mainituksi ajanjaksoksi myönnettävä ja montako sekä mihin osaan kaupunkia sellaisia anniskelu-
paikkoja ei saisi sijoittaa.

¹⁾ Valt. pain. asiak. n:o 13 sekä pöytäk. huhtik. 6 p., 41 §, toukok. 11 p., 38 § ja syysk. 7 p., 15 §. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 13 sekä pöytäk. huhtik. 6 p., 41 §, toukok. 11 p., 39 § ja syysk. 7 p., 19 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. helmik. 16 p., 36 §, kesäk. 8 p., 14 §, syysk. 7 p., 17 ja 20 § sekä syysk. 21 p., 4 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 8 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 2 § ja syysk. 7 p., 16 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. lokak. 5 p., 7 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. marrask. 23 p., 21 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 16 § ja marrask. 9 p., 11 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 7 p., 14 §. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 40 §, kesäk. 15 p., 12 §, syysk. 7 p., 18 §, syysk. 21 p., 2 ja 3 § sekä jouluk. 7 p., 6 §. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 15 § ja jouluk. 7 p., 5 §.

Edelleen oli maistraatti, niinikään kirjelmässään lokakuun 2 päivältä, 2 §:n säännöksen johdosta toukokuun 2 päivänä 1895 eräistä viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain kaupan rajoituksista annetussa asetuksessa, pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa siitä, olisiko mainitunlaatuksia oikeuksia annettava seuraavaksi myyntikaudeksi, yllä esitetyllä tavalla luettuna, ja montako, sekä missä kaupungin osissa vähittäismyyntipaikkoja ei saisi olla.

Pannen edellä mainittujen kirjelmäin oheen v. t. poliisimestarin näistä asioista antamat lausunnot oli maistraatti samalla ilmoittanut, että myönnettyjä väkiviinajuomain myyntioikeuksia silloin oli: paloviinan ja väkiviinan vähittäismyyntiin 5, jotka kaikki oli annettu, muiden väkiviinajuomain vähittäismyyntiin 24, samoin kaikki annetut, sekä väkiviinajuomain anniskelun ravintolaliikkeen yhteydessä 46, joista 42 oli luovutettu, ja n. s. klubi-oikeuksia 16, joista 15 oli annettu; että mallasjuomain anniskeluoikeuksia oli 30, jotka kaikki oli annettu; sekä että viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntioikeuksien lukumäärä oli 68, joista 54 oli luovutettu.

Vihdoin oli maistraatti kirjelmässä lokakuun 21 päivältä kaupunginvaltuustolle lähettänyt Helsingin anniskeluosakeyhtiön hallituksen maistraattiin antaman, valtuustolle osottaman kirjelmän, jossa ilmoitettiin että, jos väkiviinajuomien anniskelu- ja vähittäismyynti kaupungissa oli edelleen kaksivuotiskautena kesäkuun 1 päivästä 1910 samaan päivään 1912 oleva yksinoikeutena, yhtiö oli halukas jatkamaan sanotun yksinoikeuden pitämistä.

Sittenkun nämä asiat oli lähetetty ¹⁾ asianomaiseen valiokuntaan sekä valiokunta antanut mietinnön ²⁾, päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto puolestaan kaksivuotiskaudeksi kesäkuun 1 päivästä 1910 samaan päivään 1912 lukien:

1) väkiviinajuomain vähittäiskauppaan ja anniskeluun nähden:

että vähittäismyyntioikeuksien luku määrätään enintään yhdeksäsi-
kolmatta, joista enintään neljäkolmatta oikeuttaa yksinomaan ulkomaisten
väkiviinajuomain vähittäismyyntiin; sekä

että anniskeluoikeuksien luku määrätään enintään kolmeksisetsemättä,
josta määrästä kuitenkin enintään viisiviidettä saa luovuttaa käytettäväksi
ravintolaliikkeen yhteydessä;

2) mallasjuomain anniskeluun nähden:

että sellaisen anniskelun oikeuksien luku on itse kaupungissa oleva
enintään viisineljättä, jotka oikeudet saa antaa ainoastaan suuren-

¹⁾ Valt. pöytäk. lokak. 19 p., 3, 4 ja 5 §. — ²⁾ Valt. pain. asiak. n:o 41. — ³⁾ Valt. pöytäk. marrask. 9 p., 15 §.

laisten ruokailupaikkain pitäjille, sekä XI kaupunginosassa korkeintaan kaksi, jotka luovutetaan ainoastaan Helsingin anniskeluosakeyhtiölle;

3) *viinien ynnä muiden miedompain juovutusjuomain vähittäiskauppaan nähden:*

että paitsi sitä sellaisen kaupan oikeutta, joka lain mukaan kuuluu paloviinan ja muiden väkevämpien väkiviinajuomien vähittäismyyntioikeuden haltijalle, tällaisen vähittäismyyntin oikeuksien lukumäärä on oleva korkeintaan kuusikymmentä; sekä

4) *kaikkien yllä mainittujen kauppain alueeseen nähden:*

että vähittäismyynti- ja anniskelupaikkoja ei saa olla:

a) VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV ja XV kaupunginosassa eikä kaupunkiin kuuluvalla, sen asemakaavaan merkitsemättömällä alueella;

b) I kaupunginosassa Rauhankadun pohjoispuolella, mutta kyllä sanotun kadun varrella;

c) II kaupunginosassa Vilhonkadun pohjoispuolella ja sanotunkadun varrella;

d) III kaupunginosassa Unioninkadun varrella Kauppatorin eteläpuolella sekä Unioninkadun ja Läntisen Rantakadun välisissä kortteleissa;

e) IV kaupunginosassa Kansakoulu- ja Simonkadun pohjoispuolella ja sanottujen katujen varsilla; sekä

f) Fredrikinkadun länsipuolella olevassa osassa IV ja V kaupunginosaa, mutta kyllä sanotun kadun varrella;

ettei kaupungin muissakaan osissa väkiviinajuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua, mallasjuomien anniskelua eikä viinien ja muiden miedompain juovutusjuomien vähittäiskauppaa saa harjoittaa kirkon, koulun, kasarmin, sairaalan eikä semmoisen paikan välittömässä läheisyydessä, missä väkeä lukuisammin liikkuu, eikä myöskään Kauppa- ja Rautatientorin varsilla eikä Simon- ja Kaivokadun pohjoispuolella olevilla Itä- ja Länsi-Henrikinkadun varsilla; sekä

että poikkeuksen näistä kielloista saa väkiviinajuomien vähittäiskauppaan ja anniskeluun sekä mallasjuomien anniskeluun nähden tehdä Kauppa- ja Rautatientorien varsilla oleviin hotelleihin, Alppilaan, Kaisaniemeen, Blekholman saariin, Korkeasaareen, Liuskasaareen ja Kaivohuoneeseen sekä teattereihin ja klubeihin nähden, sekä mitä viimeainittuun käyttöön tulee, korkeintaan kahteen Helsingin anniskeluosakeyhtiölle luovutettuun oikeuteen nähden XI kaupunginosassa.

Väkiviinajuomain vähittäiskaupan ja anniskelun yksinoikeuden myöntämiseen nähden päätti kaupunginvaltuusto:

että Helsingin anniskeluosakeyhtiölle myönnetään yksinoikeus kaikkien sekä koti- että ulkomaisten väkiviinajuomain vähittäismyyntiin ja anniskeluun edelleen 1 päivästä kesäkuuta 1910 samaan päivään 1912, ollen osakeyhtiö oikeutettu määrättyä, osakeyhtiölle suoritettavaa maksua vastaan hotellin, ravintolan tai kahvilan omistajalle luovuttamaan osan saamistaan anniskeluoikeuksista sekä samoin yksityisille kauppiaille tai yhtiöille luovuttamaan oikeuksia ulkomaisten väkiviinajuomien vähittäismyyntiin.

Myöntäessään sanotun oikeuden pani kaupunginvaltuusto seuraavat ehdot:

että osakeyhtiön hallituksessa annetaan sijaa vähintään kahdelle kaupunginvaltuuston valitsemaalle jäsenelle, mikä vastaa kolmatta osaa jäsenen luvusta;

että kaupunginvaltuusto vahvistaa niiden sopimusten kaavat, joilla vähittäismyynti- tai anniskeluoikeuksia luovutetaan;

että luokan, mihin kukin anniskelupaikka on luettava, edelleen määrää maistraatti;

että osakeyhtiö saa omista myymälöistään myydä väkiviinajuomia ainoastaan noudettavaksi, mutta ei lähettää tavaroita tilaajain kotiin eikä ulkopuolella kaupunkia olevaan paikkaan;

että osakeyhtiö viimeistään helmikuun kuluessa päättää, uudistaako se vuokraajiensa kanssa aikaisemmin tekemiänsä sopimuksia seuraavaa myyntikautta varten vai ei;

että anniskeluoikeuden omistajalla on oikeus tilata tarvitsemansa tavarat miltä kaupungin väkijuomakauppiaalta tahansa;

että kaupunginvaltuuston valitseman pysyvän sovintolautakunnan, johon kuuluu viisi henkilöä ja tarpeellinen määrä varajäseniä, ratkaistavaksi jätetään: a) kysymys siitä, onko vuokraaja osakeyhtiön vaatimuksesta selitettävä saamansa oikeuden menettäneeksi; b) muut riidat, jotka voivat syntyä osakeyhtiön ja sen vuokraajain välillä vuokrasopimuksen sisällyksestä; sekä c) kysymys tavaravaraston lunastamisesta, kun sitä vaatii vuokraaja, jonka vuokraoikeutta ei ole uudistettu tai joka on oikeutensa menettänyt; sekä

että osakeyhtiö itse ottaa haltuunsa ravintolaliikkeen kolmannen luokan ravintoloissa.

Vihdoin tahtoi kaupunginvaltuusto osakeyhtiön huomioon otettavaksi sanotun yksinoikeuden käyttämisessä lausua seuraavat toivomukset:

ettei osakeyhtiö käytä hyväkseen yksinoikeutta saadakseen liikkeestä niin suurta voittoa kuin mahdollista, vaan etupäässä vastustaakseen väkijuomien väärinkäyttöä;

että osakeyhtiö, mikäli mahdollista, pitää kaupaksi tarjoamiensa juomien alkoholipitoisuuden alhaisimmassa luvallisessa määrässä;

että toisen luokan ravintolaoikeuksien luovuttamista toiselle henkilölle ei vastedes enää sallittaisi, vaan että osakeyhtiö itse vähitellen ottaisi haltuunsa liikkeen mainittuun luokkaan kuuluvissa ravintoloissa;

että siisteydestä ja järjestyksestä pidettäisiin huolta ja sitä varten otettaisiin tarpeellinen määrä tarkastajia toisen ja kolmannen luokan ravintoloihin; sekä

että myyntimaksut luovutetuista anniskelu- tai vähittäismyyntioikeuksista oikeudenmukaisesti määrätään.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 17 päivänä 1908 oli päättänyt ¹⁾ asettaa ammattimiestoimikunnan antamaan lausuntoa kaupungin kansakoulujen opettajain ja opettajatarten opetusvelvollisuuden lisäämisestä, luokkatuntiluvun vähentämisestä sekä yhteisopetuksen ottamisesta laajempaan käytäntöön näissä kouluissa, niin myös antanut valmistusvaliokunnan toimeksi ehdottaa toimikunnan jäsenet, ehdotti valmistusvaliokunta mainittuun toimikuntaan jäseniksi kansakoulujenjohtokunnan jäsenet sekä lisäksi herrat Gustafssonin ja Lindelöfin ynnä professori Th. Homénin. Ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾.

Jäsenten vaali toimikuntaan, jonka oli annettava lausunto erinäisistä kaupungin kansakoulujen uudistuksista.

Jäseniksi valiokuntaan, jonka oli valmisteltava väkiviina- ja mallasjuomain sekä viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain kauppaa koskevia asioita valitsi ³⁾ kaupunginvaltuusto herrat Lundqvistin, Polónin, Lasseniuksen, Hällforsin ja Salingren.

Valiokunnan valitseminen valmistelemaan väkiviina- ja mallasjuomain y. m. kauppaa koskevia asioita.

Samaten valitsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1908 vuoden tilejä tarkastamaan kaupunginkasööri S. Ehrstedtin.

Helsingin anniskeluosakeyhtiön tilintarkastajan vaali.

Jäseniksi valiokuntaan, jonka oli laadittava ehdotus Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1908 vuoden voittovaroista kaupungille tulevan osuuden jakamiseksi, valitsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto herrat Heikelin, Rosenqvistin, Pesosen ja von Wrightin sekä neiti Annie Furuhelmin.

Voittovarainvaliokunnan jäsenten vaali.

Tehdystä hakemuksesta vapautti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto professori J. Sohlmanin Helsingin teollisuuskoulun johtokunnan jäsenyydestä, minkä ohessa insinööri Gustaf Sourander valittiin herra Sohlmanin sijaan mainitun johtokunnan jäseneksi.

Vapautus Helsingin teollisuuskoulun johtokunnan jäsenyydestä.

¹⁾ Ks. 1908 vuod. kert., siv. 116. — ²⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 25 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. tammik. 12 p., 4 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 31 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 16 p., 35 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 19 p., 21 §.

Vapautus kun- Sattuneesta syystä vapautti ¹⁾ kaupunginvaltuusto satulaseppä J. H. Alkusen kunnan työväenasuntojen rakennustoimikunnan jäsenyydestä ja valitsi hänen sijaansa jäseneksi herra Hertzbergin.

Kunnan työ- Kaupungin kunnan työväenasuntojen hallintokunnan jäseniksi kol- väenasuntojen mivuotiskaudeksi 1909—1911 valitsi ²⁾ kaupunginvaltuusto herra Lund- hallintolauta- qvistin valtuuston, herra Albert Nybergin rahatoimikamarin ja herra von kunnan jäsenen Wrightin työväenasiain lautakunnan edustajana sekä ensin mainitun vara- ja varajäsenen mieheksi herra Hertzbergin, herra Nybergin varamieheksi tehtailija A. A. Nymanin ja herra von Wrightin varamieheksi lakitieteen kandidaatti Einar Böökin.

Vapautus ruot- Tehdystä hakemuksesta vapautti ³⁾ kaupunginvaltuusto kansakoulujen sinkielisten työ- tarkastajan, filosofian tohtori Albert Liliuksen olemasta tšekäläisten ruotsin- väenkurssien toimikunnan jäsenenä, minkä ohessa mainittuun kielisten työväenkurssien toimikunnan jäsenenä, tehtävään valittiin lehtori, filosofian tohtori Johannes Mikael Granit.

Kansakoulujen- Jäseniksi kansakoulujenjohtokuntaan kolmen vuoden ajaksi, syyskuun 1 päivästä 1909 lukien, valitsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto lehtori Johannes Mikael Granitin ja eversti Ernst Baeckmanin.

Kallion kansa- Kallion kansakoulun rakennustoimikunnan jäseneksi talonomistaja koulun raken- K. R. Åströmin sijaan, joka oli kuolemassa eronnut, valitsi ⁵⁾ kaupungin- nustoimikunnan valtuusto tehtailija A. A. Nymanin. jäsenen vaali.

Jäsenten vaali Sittenkun kaupunginvaltuusto oli valitsijamieheksi kaupungin kansa- kaupungin koulupiirien kouluneuvostojen jäseniä lukuvuodeksi 1909—1910 valitse- kansakoulupiir- maan valinnut ⁶⁾ herrat Cygnæuksen, Koskin, Parviaisen, Neoviuksen ja rien kouluneu- voston. Luettelon lähetti ⁷⁾ valtuusto kansakoulujenjohtokunnalle.

Jäsenten ja Jäseniksi Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakuntaan kahta vaali Uuden- eduskuntavaalia varten valitsi ⁸⁾ kaupunginvaltuusto eri tilaisuuksissa herra maan läänin Groundstroemin ja professori Ernst Lindelöfin sekä varajäseneksi filosofian vaalipiirin maisteri A. E. Lehdon. keskuslauta- kuntaan.

Ehdotetut jäse- Saatuaan käskyn ehdottaa kaksi henkilöä jäseniksi sekatoimikuntaan, net kaupungin joka venäläisten merisotilasviranomaisen ehdotuksen mukaan tulisi ase- satamajärjes- tettavaksi kaupungin satamajärjestyksestä uudistamaan, päätti ⁹⁾ kaupungin- tystä uudista-

¹⁾ Valt. pöytäk. helmik. 2 p., 13 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 20 p., 21 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. lokak. 5 p., 14 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 35 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 16 p., 38 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 8 p., 34 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. syysk. 21 p., 28 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 2 p., 1 §. maalisk. 16 p., 16 § ja marrask. 23 p., 39 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 6 p., 17 §.

valtuusto K. Senaatille esittää mainitun toimikunnan jäseniksi valittavaksi herra Alfthanin ja todellisen valtioneuvoksen Alexis Gripenbergin.

maan asetet-
tuun sekatoimi-
kuntaan.

Sittenkun Ukkokoti-yhdistyksen johtokunta kaupunginvaltuustolle annetussa kirjelmässä oli, viitaten yhdistyksen sääntöjen 3 §:ään, jonka mukaan yksi johtokunnan jäsenistä olisi valtuuston valittava, anonut mainitun vaalin toimittamista, päätti ¹⁾ valtuusto, puheenalaiseen anomukseen myöntyen, johtokunnan jäseneksi valita herra Boismanin.

Jäsenen vaali
Ukkokoti-
yhdistyksen
johtokuntaan.

Niinikään valitsi ²⁾ kaupunginvaltuusto kesäkuun 1 päivänä 1910 ja saman päivän vuonna 1912 väliseksi ajaksi jäseniksi Helsingin anniskelu-osaakeyhtiön johtokuntaan herra Hertzbergin ja pankinjohtaja E. Indreniuksen sekä jäseniksi yhtiön ja sen vuokramiesten välisiä riitoja ratkaisevaan sovintolautakuntaan herrat Lasseniuksen, Cajanderin ja Polónin, johtaja A. Renqvistin sekä kauppias J. Tallbergin ynnä näiden varamiehiksi herrat Lindbergin ja Cygnæuksen sekä kauppaneuvos Hj. Schildtin.

Jäsenten vaali
Helsingin annis-
keluosaakeyhtiön
johtokuntaan ja
väkiviinajuoma-
monopolia var-
ten asetettuun
sovintolautaa-
kuntaan.

Sailors home yhdistyksen toimikuntaan valitsi ³⁾ kaupunginvaltuusto vuosiksi 1910, 1911 ja 1912 jäseneksi asessori U. Kurténin ja varajäseneksi professori K. R. Wahlforsin sekä yhdistyksen tilien tarkastajaksi samaksi ajaksi herra Hertzbergin ja tilintarkastajan varamieheksi johtaja A. Renqvistin.

Jäsenen ja vara-
jäsenen vaali
Sailors home
yhdistyksen
toimikuntaan
y. m.

Puheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi kaupungin lautakuntiin ja hallituksiin niiden henkilöjen sijaan, jotka 1909 vuoden päättyessä olivat erovuoroiset tai anoneet vapautusta heille annetuista puheenalaisista tehtävistä, valitsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto:

Kaupungin
lautakuntain ja
hallitusten
puheenjohtai-
nin, jäsenten ja
varajäsenten
vaalit.

rahatoimikamariin: puheenjohtajaksi tod. valtioneuvoksen Alexis Gripenbergin, varapuheenjohtajaksi hovineuvos Carl Nummelinin, jäseniksi insinööri Gustaf Zittingin ja arkkitehti Albert Nybergin sekä varajäseniksi protokollasihteeri Björn Wasastjernan, yli-insinöörin, filosofian tohtori K. R. von Willebrandin ja insinööri Hugo Liliuksen;

puutarhalautakuntaan: jäseneksi filosofian maisteri A. R. Frenckellin sekä varajäseniksi puutarhuri H. Wasastjernan, professori O. Schaumanin, puutarhuri V. F. Sagulinin ja konsuli G. Sundmanin;

holhouslautakuntaan: jäseneksi senaatin kamreeri A. Rikbergin;

työväenasiain lautakuntaan: jäseniksi aktuari O. Groundstroemin ja professori U. Lindelöfin, viimeksi mainitun 1910 vuoden loppuun, sekä varajäseneksi kirjaltaja F. Ahlroosin;

kunnan työvälistysoimiston johtokuntaan: puheenjohtajaksi filosofian

¹⁾ Valt. pöytäk. toukok. 11 p., 33 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. marrask. 9 p., 15 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 14 p., 4 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 14 p., 2 § ja jouluk. 30 p., 2 §.

tohtori Santeri Ivalon ja hänen varamiehekseen toimittaja E. Erkon sekä jäseniksi rakennusmestari J. Ahteen ja kirvesmies Th. Lillqvistin ynnä varajäseniksi rakennusmestari J. Johanssonin ja uunintekijä K. Saxbergin;

kasvatuslautakuntaan: jäseniksi filosofian maisteri V. Forsiuksen, pankinjohtaja Karl V. Saurénin ja protokollasihteeri O. Zittingin, viimeksi mainitun 1910 vuoden loppuun;

sovintolautakuntaan: jäseniksi professori W. Chydeniuksen, oikeusneuvosmies W. F. Heimbürgerin ja lakitieteen tohtori K. Ignatiuksen sekä varajäseniksi pankinjohtaja C. Cronstedtin ja varatuomari K. Sundmanin;

palotoimikuntaan: jäseniksi insinööri Hugo Mäklinin ja arkkitehti B. W. Blomin sekä varajäseniksi arkkitehti G. Estlanderin ja filosofian maisteri V. Forsiuksen;

terveydenhoitolautakuntaan: puheenjohtajaksi ja jäseneksi professori O. Heikelin, jäseniksi professori W. Ramsayn, arkkitehti K. Lindahlin, protokollasihteerin, lakitieteen tohtori F. O. Liliuksen ja lääketieteen tohtori E. Schildtin sekä varajäseniksi varatuomari A. M. Lasseniuksen, professori Axel Juseliuksen, arkkitehti L. Sonckin, apteekkari E. Stigzeliuksen ja lääketieteen tohtori M. Oker-Blomin;

Marian sairaalan hallitukseen: jäseniksi professori H. Holstin, pankinjohtaja E. Indreniuksen, lääketieteen tohtori B. Lönnqvistin ja arkkitehti M. Schjerfbeckin;

vaivaishoitohallitukseen: puheenjohtajaksi ent. pormestarin Björn Schaudmanin, jäseniksi puutarhuri V. F. Sagulinin, kauppias Th. Studen ja kuvernööri E. Krogiuksen sekä varajäseniksi vapaaherratar Anna af Schulténin, varatuomari L. Collanin ja kenraalimajuri H. Åkermanin;

alempain käsiammattilaiskoulujen johtokuntaan: jäseneksi professori C. E. Holmbergin;

valmistavan poikain ammattikoulun johtokuntaan: jäseneksi insinööri G. R. Lindbergin sekä varajäseniksi insinöörit O. Lönnrothin ja K. Södermanin;

tyttöjen ammattikoulun johtokuntaan: jäseniksi rouva Elin Sjöströmin ja neiti Annie Furuhjelmmin sekä varajäseniksi neidit Matilda von Troilin ja Vera Hjeltin ynnä arkkitehti Hugo Lindbergin;

Helsingin teollisuuskoulun johtokuntaan: jäseniksi intendentti K. Appelbergin, arkkitehti R. Björnbergin sekä insinöörit J. Eichingerin ja G. Sounderin;

kansankirjaston ja lukusalin hallitukseen: jäseneksi professori Julio Reuterin ja varajäseneksi professori K. Grotenfeltin;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokuntaan: jäseniksi professorit Th. Homénin ja O. Aschanin;

majoituslautakuntaan: puheenjohtajaksi everstiluutnantti G. E. M. af Enehjelmin, jäseneksi kapteeni K. O. Wasastjernan sekä varajäseniksi ylikasöörin, vapaaherra L. Hisinger-Jägerskiöldin ja alikapteeni M. Tame-landerin; ynnä

Helsingin kaupungin kaasus- ja sähkötehtaan hallitukseen: puheenjohtajaksi kauppaneuvos Hj. Schildtin, jäseniksi toimistotirehtööri E. Willgrenin ja filosofian tohtori G. Mattssonin, kaasutehdasosastoa, sekä professori J. Sohlmanin ja intendentti K. Appelbergin, sähkötehdasosastoa varten, ynnä varajäseniksi kauppias J. Tallbergin ja insinööri A. Engströmin, kaasutehdasosastoa, sekä insinöörit K. Strömbergin ja F. Rosbergin, sähkötehdasosastoa varten.
